

Ringkøbing-Skjern Kommune

Returadresse
Miljø og Natur - Land og Vand
Toften 6 6880 Tarm

Brænderigårdens Dambrug
Brejninggaardsvej 14
6971 Spjald

Sagsbehandler
Anders Nørskov Stidsen
Direkte telefon
99 74 10 01
E-post
anders.stidsen@rksk.dk

Dato
30. november 2012
Sagsnummer
2009071322A

VVM-afgørelse og miljøgodkendelse af Brænderigårdens Dambrug

November 2012

© Kort og Matrikelstyrelsen

INDHOLDSFORTEGNELSE

1	Ansøgning	4
2	Afgørelse	4
2.1	VVM.....	4
2.2	Miljøgodkendelse	5
2.3	Regulering på foderforbrug	6
3	Vilkår.....	7
3.2	Beredskab.....	8
3.3	Indretning af drift	8
3.4	BAT standardkrav	12
3.5	Slam	13
3.6	Vaccination, medicin og hjælpestoffer	14
3.7	Støj	17
3.8	Lugt.....	18
3.9	Affald og kemikalier	18
3.10	Ophør.....	18
4	Ikke teknisk resumé.....	19
5	Miljøteknisk vurdering.....	19
5.1	Lokalisering.....	19
5.2	Indretning og drift	19
5.3	Vurdering af renere teknologi.....	36
6	Gyldighed og retsbeskyttelse	37
6.1	Gyldighed	37
6.2	Retsbeskyttelse.....	38
7	Offentliggørelse og klagevejledning	38
7.1	Offentliggørelse.....	38
7.2	Klagevejledning.....	38
8	Liste over modtagere af kopi af godkendelsen	41
9	Lovgrundlag - Bilag 1	42
9.1	Lovgrundlag, bekendtgørelser, kommuneplaner, vand og naturplaner	42
9.2	Vejledninger og rapporter	43
10	Oversigtskort - Bilag 2	45
11	Situationstegning - bilag 3.....	46
12	Forholdsregler ved uheld, driftsforstyrrelser mv. - Bilag 4	47
13	Udlederkrav. Kontrol af dambrugets udledninger - Bilag 5	50
13.1	Generelt.....	50
13.2	Forudsætninger relateret til vandindtag.....	50
14	Behandlingsprocedure for hjælpestoffer - Bilag 6	53
15	Forudsætning for beregninger af medicin- og hjælpestoffer - Bilag 7.....	53
16	Dokumentation af vilkår til støj - Bilag 8	59
17	Driftsjournalens indhold. Bilag 9	60
18	Skema til brug for screening (VVM-pligt). Bilag 10.....	62

Stamdata for virksomheden

Virksomhedens navn	Brænderigårdens Dambrug
Virksomhedens adresse	Brejninggårdsvej 14, 6971 Spjald
Virksomhedens ejere	Arne Lund Thomsen Brejninggårdsvej 14, 6971 Spjald
Virksomhedens mailadresse	arnelt@mail.dk
Virksomhedens kontaktperson	Arne Lund Thomsen Tlf. 40 45 62 97
Virksomhedens matrikelnummer	1e, Brejning Hovedgård, Brejning
CVR-nr.	44 29 59 11
Virksomhedens forpagter	Christian Ravn Jørgensen Kærhede Dambrug Tlf. 97 19 67 67 eller 40 40 97 87 kaerhede@mail.tele.dk
Listebetegnelse, godk.bek. 1640 / 13-12-2006	I 202
(i)-mærket, godk.bek. 1640 / 13-12-2006	Nej
Omfattet af VVM, bek. 1510 / 15-12-2010	Ja, screeningspligtig
Dato for øvrige godkendelser/tilladelser	14. oktober 1949 og tillæg 20. marts 1951. Fredningsnævnsdeklaration med beskrivelse af indvinding af vand fra Bækbo Dam til mølledrift. 5. juli 1985. Brev fra Ringkjøbing Amt med bekræftelse af, at dambruget er registreret af amtsrådet. 19. marts 1990. Udmelding om maksimal tilladeligt foderforbrug. 16. marts 1992. Ændring af udmelding om maksimalt tilladeligt foderforbrug. 20. april 2005. Tilladelse til indvinding af overfladevand. 13. januar 2010. Tilladelse til indvinding af grundvand. 30. november 2012 tilladelse til indvinding af overfladevand.

Aktiviteter

Hovedaktivitet: Kummehus/klækkeanlæg – opdræt af ørredyngel til udsætning på ferskvandsdambrug
Væsentlige biaktiviteter: Ingen
Væsentlige miljøforhold: Udledning af næringssalte og let omsætteligt organisk stof, medicin- og hjælpestoffer til Brejninggård Bæk, Hover Å, Stadil Fjord og Ringkjøbing

Fjord

Ny aktivitet

Aktivitet	Etablering af to ekstra bassiner ved siden af nuværende kummehus. Etablering af ny bundfældning, biofilter og slamdepot.
Listebetegnelse:	Ferskvandsdambrug og andre fiskeproduktionsanlæg, I 202
(i)-mærket:	Nej
VVM:	Ansøgningen er vurderet til ikke at være omfattet af VVM-pligt.

Ansvarlig sagsbehandler Anders Nørskov Stidsen	Telefon 99 74 16 91	Mail Anders.stidsen@rksk.dk
Kvalitetssikring Klaus Kevin Kristensen	99 74 10 01	Klaus.kristensen@rksk.dk
Godkendelse Ivan Thesbjerg	99 74 14 03	Ivan.thesbjerg@rksk.dk

1 Ansøgning

Brænderigårdens Dambrug har gennem NC Consulting Aps ansøgt om miljøgodkendelse af anlægget.

Der ansøges om tilladelse til at opføre to ekstra bassiner ved siden af det nuværende kummehus og udbygning af dambrugets renseforanstaltninger med nyt bundfældningsbassin, biofilter og nyt slamdepot efter kapitel 4 i den nye dambrugsbekendtgørelse.

Der ansøges om regulering på baggrund af foderforbrug og med det hidtidigt tilladte foderforbrug på 12,8 tons pr. år.

Dambruget har desuden ansøgt om brug og udledning af medicin- og hjælpestoffer.

2 Afgørelse

2.1 VVM

Der er foretaget en screening af projektet i henhold til VVM-bekendtgørelsen. Det er vurderet, at projektet ikke er af et sådant omfang, at projektet er omfattet af VVM-pligten (Vurdering af Virkning på Miljøet).

Afgørelsen er begrundet i, at miljøpåvirkningens omfang ikke er af en sådan karakter og/ eller grad, at aktiviteterne må antages at kunne få væsentlig indvirkning på miljøet.

Afgørelsen er meddelt i henhold til "Bekendtgørelse nr. 1510 af 15. december 2010 om vurdering af visse offentlige og private anlægs virkning på miljøet (VVM) i medfør af lov om planlægning.

2.2 Miljøgodkendelse

Ringkøbing-Skjern Kommune godkender hermed det ansøgte på de i afsnit 3 nævnte vilkår. Godkendelsen gives på grundlag af ansøgningen og oplysningerne i sagen i øvrigt, jævnfør beskrivelserne og bilagene til denne godkendelse.

- Miljøgodkendelse gives efter miljøbeskyttelseslovens § 33, godkendelsesbekendtgørelsen og den nye dambrugsbekendtgørelse (nr. 130 af 8/2-2012).
- Der gives tilladelse til udledning af procesvand fra dambruget til Brejninggård Bæk i henhold til miljøbeskyttelseslovens § 34 og § 28 samt bekendtgørelse om spildevandstilladelser m.v. efter miljøbeskyttelsesloven.
- Der gives tilladelse til udledning af medicin- og hjælpestoffer efter bekendtgørelse om miljøkvalitetskrav for vandområder og krav til udledning af forurenende stoffer til vandløb, søer eller havet.
- Der gives tilladelse til afgitring efter Miljøbeskyttelseslovens § 34 stk. 3.

Fremtidige nye aktiviteter, ændringer eller udvidelser såvel bygningsmæssigt som driftsmæssigt, som kan indebære forurening, herunder affaldsfrembringelse, må ikke påbegyndes, før der foreligger en afgørelse fra kommunen. Det er kommunen, der afgør om godkendelse er nødvendig (miljøbeskyttelseslovens § 33 og 37).

Der gøres opmærksom på, at miljøgodkendelsen ikke fritager fra krav om tilladelse, godkendelse eller dispensation efter anden lovgivning. Eventuelt byggeri må først påbegyndes, når der ligger en særskilt tilladelse til igangsættelse af byggeriet.

Tilsynsmyndigheden kan til enhver tid revidere kontrolvilkårene for at forbedre egenkontrollen eller for at opnå et mere hensigtsmæssigt tilsyn, jf. miljøbeskyttelseslovens § 72 stk. 3.

Miljøgodkendelsen indebærer en retsbeskyttelse i 8 år efter godkendelsesdatoen.

Det anvendte lovgrundlag er nærmere beskrevet i bilag 1.

2.3 Regulering på foderforbrug

Brænderigården ansøgte i marts 1999 Ringkøbing Amt om miljøgodkendelse. Ansøgningen blev dog aldrig færdigbehandlet af amtet.

Ringkøbing-Skjern Kommune genoptog miljøgodkendelsesprocessen i 2011, og dambruget har i august 2012 ansøgt efter reglerne i den nye dambrugsbekendtgørelse. Brænderigården har derfor ansøgt igen efter de nye regler.

Dambrugsbekendtgørelsen (BEK nr. 130 af 15. februar 2012) opererer med en overgangsbestemmelse for dambrug jf. § 20 stk. 2. Overgangsbestemmelsen gør det muligt for dambrug uden godkendelse efter kapitel 5 i miljøbeskyttelsesloven, at forblive på foderregulering efter dambrugsbekendtgørelsens kapitel 4.

Kommunen meddeler derfor miljøgodkendelse til Brænderigårdens dambrug med udgangspunkt i en regulering på foderforbrug svarende til dambrugsbekendtgørelsens kapitel 4.

3 Vilkår

Generelt

- 3.1.1 Virksomheden skal etableres og drives som beskrevet i ansøgningen med supplerende oplysninger, dog med de ændringer og tilføjelser, der fremgår af vilkårene nedenfor.
- 3.1.2 Virksomheden skal holde Ringkøbing-Skjern Kommune orienteret om, hvem der er miljømæssigt driftsansvarlig for virksomheden / aktiviteten.
- 3.1.3 De af godkendelsens vilkår, der angår driften, skal være kendt af de personer, der er ansvarlige for eller udfører den pågældende del af driften. Et eksemplar af godkendelsen skal til enhver tid være tilgængeligt på virksomheden.
- 3.1.4 Virksomhedens journaler, procedurer og øvrige registreringer med miljømæssig relevans skal være tilgængelige for tilsynsmyndigheden.
- 3.1.5 Ferskvandsdambrugeren skal føre en driftsjournal, der skal opgøres en gang om året. Medmindre andet aftales, skal opgørelsen ske pr. 31. december, og resultaterne skal være tilsynsmyndigheden i hænde senest 1. februar det følgende år. Driftsjournalen skal på forlangende forevises tilsynsmyndigheden. Den skal opbevares mindst fem år efter afslutningen. Ferskvandsdambrugets driftsjournal skal indeholde de oplysninger, som fremgår af bilag 9.
- 3.1.6 Den årlige opgørelse til kommunen skal indeholde oplysninger om følgende:
 - a) Årets produktion
 - b) Foderforbrugets størrelse
 - c) Anvendte fodertyper
 - d) Fiskebestanden på opgørelsestidspunktet.
 - e) Forbruget af medicin og hjælpestoffer angivet som aktivt stof.
 - f) Mængden af borttransporteret slam.
- 3.1.7 Andre miljøbelastende aktiviteter, end de der er beskrevet i godkendelsen, må ikke finde sted. I tvivlstilfælde afgør tilsynsmyndigheden, hvad der skal betragtes som miljøbelastende aktiviteter.
- 3.1.8 De godkendte anlægsændringer skal være etableret og anlægget skal drives efter miljøgodkendelsens vilkår inden 1 år efter godkendelsesdatoen.
- 3.1.9 Miljøgodkendelsen skal revurderes mindst hvert 10. år og sammenfaldende med tidspunktet for fornyelse af vandindvindingstilladelsen efter § 20 i lov om vandforsyning.

3.2 Beredskab

- 3.2.1 Virksomheden skal udarbejde og løbende ajourføre beredskabsplan for uheld og utilsigtet udslip.
- 3.2.2 Ved driftsuheld, der kan medføre forurening af kloaksystem, jord og grundvand eller luft, skal virksomheden straks:
 - Forsøge at afværge situationen
 - Forsøge at standse forureningen og/ eller dens spredning.
 - Kontakte alarmcentralen på telefon 112 ved større eller ikke kontrollerbare uheld.
- 3.2.3 Ringkøbing-Skjern Kommune skal orienteres hurtigst muligt og senest førstkommande hverdagsmorgen.
- 3.2.4 Senest 7 dage efter uheld skal virksomheden have indsendt rapport til kommunen, der beskriver uheldets omfang og indsatsen mod miljømæssige skader samt beskriver forebyggende foranstaltninger, der begrænser risiko for nye uheld.
- 3.2.5 Virksomheden skal følge procedurer mht. uheldsforebyggelse som beskrevet i ansøgningen og gengivet i miljøgodkendelsens bilag 4.

3.3 Indretning af drift

Produktion

- 3.3.1 Det maksimalt tilladte foderforbrug udgør 12,8 tons pr. år (F_{till}).
- 3.3.2 Dambruget skal drives og indrettes i overensstemmelse med dambrugsbekendtgørelsens bilag 3 i afsnittet omkring "Renseforanstaltninger".
- 3.3.3 Foderforbruget og produktionen skal fordeles hen over året. Hvis produktionsplanen ønskes ændret væsentligt, f.eks. produktion af andre fiskearter, fiskestørrelser osv., skal dette meddeles tilsynsmyndigheden, som skal meddele, om ændringen umiddelbart kan godkendes, eller om det kræver et tillæg til den eksisterende godkendelse.
- 3.3.4 Produktionen skal med undtagelse af produktion af fisk over 1 kg (moderfisk, havbrugsudsætningsfisk og fisk til P&T ect.) tilrettelægges således, at foderkvotienten på årsbasis ikke overskrider 0,95. I øvrige tilfælde må en foderkvotient

på 1,0 ikke overskrides. Hvis der på bekendtgørelsesniveau udmeldes nye krav til foderkvotient skal disse anvendes.

- 3.3.5 Der må alene benyttes tørfoder, som skal være energirigtigt og højt fordøjeligt. Følgende krav til foder for konsum- og sættefisk skal være opfyldt:
- a) Indholdet af fordøjelig energi (netto-energiindholdet): Indholdet af fordøjelig energi (DE) i foderet skal være på mindst 18,2 MJoule/kg (4,35 Mcal/kg).
 - b) Smuldindholdet må maksimalt være 1 % . Smuldindholdet defineres som den fraktion af foderet, der kan sigtes fra med en sigte med maskestørrelse, der er 0,25 gange foderpillernes tværmål.
 - c) Kvælstofindholdet må maksimalt være 9 % af foderets tørvægt.
 - d) Fosforindholdet må maksimalt være 1 % af foderets tørvægt.

Vandindindtag

- 3.3.6 Vand, som ikke benyttes ved dambrugets drift skal afgives over stemmeværket.
- 3.3.7 Dambruget må ikke indtage mere vand på dambruget end 60 l/s med den godkendte indretning.
- 3.3.8 Der skal monteres vandur (nøjagtighed på 5 %) med log funktion eller tilsvarende instrument til måling af vandføring i alle vandindtag til ferskvandsdambruget og alle vandafløb fra ferskvandsdambruget, således at det samlede vandindtag hhv. vandafledning kan følges kontinuert (min. måling af vandføring hvert 10. minut eller som min. gemme gennemsnit af hvert 10. minut ved hyppigere måling).

Afgitring

- 3.3.9 Indløbsgitteret må højst være med en tremmeafstand på 6 mm godkendt rist og udløbsgitteret med en tremmeafstand på højst 10 mm eller med fald over bioblokke.
- 3.3.10 Ind- og udløbsgittere skal være udført i solidt, ikke fleksibelt og ikke forgængeligt materiale og skal være fastmonteret i et bygværk og være tætsluttende langs bredder, sider og bund af vandløbet.
- 3.3.11 Enhver gittersektion skal sikres eller aflåses, således at gitteret ikke umiddelbart kan fjernes eller løftes. Dvs. at gitteret skal boltes fast eller på anden måde sikres, jf. Fiskeridirektoratets vejledning om afgitring ved dambrug.
- 3.3.12 Indløbsgitterets overkant skal være mindst 30 cm over højeste vandstand.
- 3.3.13 Gitterstavene skal være rektangulære i tværsnit.
- 3.3.14 Ind- og udløbsgittere skal placeres således, at de flugter med vandløbets bredder og placeres således, at der ikke opstår blindgyder.
- 3.3.15 Afgitringen skal være intakt og i funktion hele året.
- 3.3.16 Hvis afgitringen ikke længere opfylder kravene eller i øvrigt ikke er intakt eller i funktion, skal dambruget ved ejeren eller den daglige leder straks underrette kommunen.

Spildevand

- 3.3.17 Driften af Brænderigårdens Dambrug, må ikke forhindre, at Brejninggård Bæk umiddelbart nedstrøms dambruget har en faunaklasse (jf. Dansk Vandløbsfauna-indeks) på minimum 5.
- 3.3.18 Biofiltret skal drives og returskylles, så renseeffekten holdes optimal.
- 3.3.19 Plantelagunerne skal oprensnes således, at vanddybden er mellem 0,7 og 1,0 m og således, at overfladearealet bevares på min. 300 m².

Egenkontrol

- 3.3.20 Der skal inden for en driftsperiode på 1 år (365 dage +/- 15 dage) udtages 12 prøver af det samlede vandindtag og 12 prøver af det samlede vandudtag. Prøvetagningen skal fordeles jævnt over driftsperioden, ét prøvesæt pr. måned.
- 3.3.21 Kopi af analyseskemaer samt supplerende oplysning jf. vilkår 3.3.25 skal tilsendes kommunen direkte fra laboratoriet, og være kommunen i hænde senest fire uger efter prøveudtagningen.
- 3.3.22 Vandprøver udtages af et akkrediteret laboratorium. Udtagningen af egenkontrollerne skal planlægges uafhængigt af dambruget. Planlagt prøvetagning kan udskydes, hvis forholdene i vandindtag eller udløb er væsentligt afvigende fra normal drift f.eks. i forbindelse med oprensning af plantelagune eller ved sygdomsbehandling.
- 3.3.23 Udløbsvandet skal overholde kontrolberegningsreglerne for tilstandskontrol og transportkontrol i bilag 5.
- 3.3.24 Iltmætningen i udløbet fra dambruget må aldrig være under 70 % iltmætning. Hvis iltmålingerne viser, at iltkravene ikke er overholdt skal der straks iværksættes foranstaltninger, der afhjælper dette forhold.

Krav til prøvetagning og analyse

3.3.25 Prøvetagning og analyse skal følge nedenstående procedure:

1. Prøveudtagning

Prøveudtagning, analyse og efterfølgende kontrol skal følge anvisningerne i faglig rapport nr. 260 fra Danmarks Miljøundersøgelser (1998) "Afløbskontrol af ferskvandsdambrug. Statistiske aspekter og kontrolprogrammer".

Prøverne skal udtages i ferskvandsdambrugets indløb og udløb som puljede døgnprøver og analyseres for indhold af:

Organisk stof målt som modificeret BI₅ (mg/l)

Totalfosfor (mg/l)

Totalkvælstof (mg/l)

Ammoniumkvælstof (mg/l)

Prøverne skal være repræsentative og udtages i fuldt opblandede vandmasser. Sugespidsen placeres i midten af vandstrømmen 1/3 af vanddybden over bund.

Prøver fra væld eller boring kan udtages som stikprøver.

Alle analyser skal foretages i henhold til Bekendtgørelse om kvalitetskrav til miljømålinger, (Analyse kvalitetsbekendtgørelsen).

2. Supplerende oplysninger

I forbindelse med hver prøvetagningsserie skal følgende forhold oplyses:

- e) Vandføringen i ferskvandsdambrugets samlede indløb (l/sek.) og en log-fil med alle målinger siden sidste prøvetagning.
- f) Vandføringen i ferskvandsdambrugets samlede afløb (l/sek.) og en log-fil med alle målinger siden sidste prøvetagning.
- g) Vandtemperaturen (° C) i hvert målepunkt.
- h) pH i hvert målepunkt.
- i) Iltmætning (%) i hvert målepunkt.
- j) Bestand (tons) på prøvetagningdagen og dagen før.
- k) Den samlede mængde af kvælstof og fosfor i det foder, der er anvendt i produktionen i perioden på 48 timer inden prøvetagningen er påbegyndt.
- l) Dato for prøvetagningens begyndelse og afslutning.
- m) Eventuelle atypiske forhold (f.eks. sygdom, sygdomsbekæmpelse eller ændringer i dambrugets rutiner i prøvetagningsdøgnet).

3.4 BAT standardkrav

3.4.1 Dambrugets spildevandsudledning skal overholde BAT-kravene i nedenstående tabel. BAT-kravene vurderes i forhold til dambrugets egenkontrolprøver baseret på et års produktion ud fra den netto stoftilførsel som dambruget bidrager med pr. tons produceret fisk.

	Kvælstof	Fosfor	BI ₅
BAT-krav	42 kg/tons fisk	3,2 kg/tons fisk	65 kg/tons fisk

3.4.2 Hvis kommunen vurderer, at BAT-kravene ikke er overholdt skal dambruget indsende et projekt til kommunen med forureningsbegrænsende tiltag, som medfører at kravene fremadrettet kan overholdes. Projektet skal godkendes af kommunen. Umiddelbart herefter skal de forureningsbegrænsende tiltag gennemføres på dambruget.

3.5 Slam

3.5.1 Slamdepotets sider og bund skal være udført i impermeabelt materiale således, at der ikke sker udsivning af slam/vand til vandløb eller nedsivning til jord eller grundvand. Slamdepotet skal mindst have en opbevaringskapacitet svarende til 9 måneders drift.

3.5.2 Slam og slamvand, der stammer fra oprensning af anlæggets produktionsafsnit og renseforanstaltninger, skal deponeres i dambrugets slamdepot eller fjernes straks og håndteres på en sådan måde, at der ikke sker udsivning til vandløb eller nedsivning.

3.5.3 Overskudsvand fra slamdepot skal ledes tilbage til bundfældningsbassinet.

3.5.4 Slamdepot skal tømmes mindst en gang årligt, og slam herfra må udbringes på landbrugsjord, hvis det overholder kravene i Bekendtgørelse nr. 1650 af 13. dec. 2006 om anvendelse af affaldsprodukter til jordbrugsformål (Slambekendtgørelsen).

3.5.5 Tidspunkt for tømming af slamdepot og skønnet slammængde skal indføres i driftsjournalen.

3.5.6 Mindst en måned før eventuel udbringning af slam til jordbrugsformål skal der udtages en repræsentativ prøve af slammet, og analyseresultaterne skal fremsendes til kommunen direkte fra laboratoriet. Prøven analyseres for:

- a) Tørstof (TS), % af vådvægt
- b) Massefylde, kg/l slam
- c) Kvælstof, g/kg TS
- d) Fosfor, g/kg TS
- e) Cadmium, mg/kg TS og mg/kg totalfosfor
- f) Nikkel, mg/kg TS og mg/kg totalfosfor

- 3.5.7 Vurdering af overholdelse af grænseværdierne for slam foretages efter de til enhver tid gældende regler. På godkendelsestidspunktet svarer dette til reglerne i slambekendtgørelsen.
- 3.5.8 Såfremt slammet ikke opfylder grænseværdierne i slambekendtgørelsen for anvendelse til jordbrugsformål, må det ikke udbringes, men skal deponeres på kontrolleret losseplads, medmindre der foreligger dispensation fra Miljøstyrelsen.
- 3.5.9 Enhver afhændelse af slam skal indføres i driftsjournalen.

3.6 Vaccination, medicin og hjælpestoffer

- 3.6.1 Alle fisk, uanset om de produceres på dambruget eller indkøbes, skal vaccineres mod rødmundssyge. Ved faldende immunitet foretages revaccination når det anbefales af den tilknyttede dyrlæge. Vaccination mod rødmundssyge kan kun fraviges under særlige omstændigheder, og dyrlægeredegørelse skal i så fald vedlægges driftsjournalen.
- 3.6.2 Anvendelsen af medicin- og hjælpestoffer til behandling af fisk skal begrænses mest muligt ved anvendelse af renere teknologi - såsom vaccination, minimeret vandflow, substitution til mere miljøvenlige stoffer og driftsoptimeringer med henblik på sygdomsminimering.
- 3.6.3 Driften skal holdes optimeret med henblik på sygdomsminimering. Herunder skal det sikres:
 - et stabilt og højt iltniveau i alle produktionsenheder,
 - at fiskene håndteres så skånsomt som muligt,
 - at foderspild undgås.At fiskeekskremer fjernes løbende fra produktionsenhederne.
- 3.6.4 Ved det årlige tilsyn skal dambrugets ansvarlige redegøre for den løbende driftsoptimering af dambruget.
- 3.6.5 De anvendte stoffer skal løbende søges udskiftet til mere miljøvenlige stoffer.

Generelle vilkår omkring medicin og hjælpestoffer

- 3.6.6 De specifikke vilkår (3.6.9) for brug og udledning af medicin skal overholdes, selvom det kan betyde, at hele den syge bestand ikke kan behandles. Beslutning om, hvad der skal ske med den ubehandlede bestand afklares med dambrugets dyrlæge / veterinærmyndigheden.
- 3.6.7 Der må kun anvendes medicin, som er ordineret af dyrlæge til Brænderigårdens Dambrug med CHR nr. 84470.
- 3.6.8 Proceduren i bilag 6 for anvendelse af medicin- og hjælpestof skal være tilgængelig på dambruget og kendt af dambrugets ansatte.

Specifikke vilkår vedr. brug og udledning af medicin

- 3.6.9 Indholdet af medicin i det udledte spildevand må ikke overstige nedenstående værdier. Koncentrationerne anses for overholdt, når der højst er behandlet nedenstående mængder fisk på hele dambruget i en behandlingsperiode på højst 10 dage. Koncentrationer af medicin er angivet som aktivt stof.

Stof	Maksimal udledning (g/døgn)	Dosis (mg stof/kg fisk)	Maks. mængde fisk behandlet (kg)
Oxytetracyclin	21,6	100	216
Florfenicol	31,9	10	6.692
Oxolinsyre	38,9	10	3.888
Sulfadiazin	9,9	25	596
Trimethoprim*	216	5	(64.800)
Amoxicillin	0,17	80	(må ikke anvendes)

*) Trimethoprim indgår i blandingsproduktet tribrissen, hvor sulfadiazin er den begrænsende faktor for anvendelsen. Der kan således ikke behandles flere fisk med tribrissen end angivet under sulfadiazin.

De anvendte behandlinger med medicin skal dokumenteres ved hjælp af besøgsrapporter eller lignende fra dyrlæge og indgå i driftsjournalen.

- 3.6.10 Kun hvor det ikke er muligt at få det ordinerede medicin som medicinfoder, må medicinen iblandes foderet i blandemaskine. Dyrlægens anvisninger skal dog altid følges. Der henvises til gældende veterinærlovgivning.
- 3.6.11 Hvis dambruget i en akut situation får behov for at anvende og udlede andre veterinært godkendte stoffer til behandling af fisk end de tilladte stoffer på dambruget, skal kommunen orienteres om anvendelse og behandlingsmetode snarest og senest 1 uge efter påbegyndt behandling. Gentagen behandling med et ikke miljøgodkendt stof skal forudgående godkendes af kommunen.

Specifikke vilkår vedr. brug og udledning af hjælpestoffer

3.6.12 Indholdet af hjælpestoffer i det udledte produktionsvand, angivet som aktivt stof, må ikke overstige nedenstående koncentrationer. Beregningerne er foretaget ved en gennemsnitlig vandføring ud af dambruget på 12,5 l/s.

Stof	Middel*) koncentration (µg/l)	Maksimal**) Koncentration (µg/l)
Formaldehyd	1	2
Brintoverilte	1	2
Pereddikesyre	1	2

3.6.13 Udlederkravene for hjælpestoffer anses som overholdt, når behandlingsprocedurerne i bilag 2 overholdes. Ved behov for ændringer i behandlingsprocedurerne skal dambruget forinden fremsende dokumentation til kommunen, som sikrer, at udlederkravene overholdes. Ændringer i behandlingsprocedurerne skal godkendes af kommunen. Hver behandling dokumenteres i driftsjournalen.

3.6.14 Der må ikke anvendes kemikalier til algebekæmpelse.

Vilkår om egenkontrol for medicin og hjælpestoffer

3.6.15 På anmodning fra tilsynsmyndigheden, skal dambrugets ejer underrette om forestående behandlinger med medicin og hjælpestoffer således, at tilsynsmyndigheden har mulighed for at kontrollere, om behandlingsprocedurerne og udlederkravene overholdes.

3.7 Støj

3.7.1 Virksomhedens samlede støjbidrag – målt eller beregnet som det ækvivalente, korrigerede støjniveau i dB(A) – må uden for virksomhedens eget areal ikke overstige følgende grænseværdier:

		Enkeltstående boliger i det åbne land dB(A)	Midlingstid
Mandag - fredag	07.00 – 18.00	55	*
Lørdag	07.00 – 14.00		
Mandag - fredag	18.00 – 22.00	45	* *
Lørdag	14.00 – 22.00		
Søndag- og Helligdag	07.00 – 22.00		
Alle dage	22.00 – 07.00	40	* * *

* Grænseværdien skal overholdes indenfor det mest støjbelastende tidsrum på 8 timer. For lørdag er midlingstiden 7 timer.

* * Grænseværdien skal overholdes indenfor den mest støjbelastede time. For lørdage eftermiddag (kl. 14.00 – 18.00) er midlingstiden 4 timer.

* * * Grænseværdien skal overholdes indenfor den mest støjbelastede halve time.

Støjens maksimalværdier i natperioden kl. 22.00 – 07.00 må ikke overstige de angivne værdier med mere end 15 dB(A).

3.7.2 Kontrolmålinger og beregninger for støj skal foretages og afrapporteres efter retningslinier i bilag 8.

3.7.3 Hvis de fastsatte støjgrænser overskrides, skal der sammen med rapport om målinger/ beregninger fremsendes forslag til støjreduktion med tidsplan for gennemførelse.

3.7.4 Tilsynsmyndigheden kan forlange støjmålinger og beregninger gentaget, dog højst én gang årligt, medmindre den seneste kontrol viser, at vilkårene ikke er overholdte.

3.7.5 Ved målinger/beregninger for støj, udarbejdelse af afrapportering og gennemførelse af eventuelle tiltag for støjreduktion, skal udgifterne hertil alene afholdes af virksomheden.

3.8 Lugt

- 3.8.1 Dambrugets drift skal tilrettelægges på en sådan måde, at lugtemissioner begrænses mest muligt. Driften må ikke medføre lugtemissioner uden for dambrugets område på lokaliteter som kommunen skønner væsentlige.
- 3.8.2 Såfremt der mod forventning skulle opstå væsentlige lugtgener for omgivelserne, kan kommunen kræve nærmere oplysninger af virksomheden (jf. miljøbeskyttelseslovens § 72) og meddele påbud til imødegåelse heraf (jf. bl.a. miljøbeskyttelseslovens § 69).
- 3.8.3 Ved evt. målinger for luft/støv og lugt skal udgifter herfor afholdes af virksomheden.

3.9 Affald og kemikalier

- 3.9.1 Oplagring af affald fra produktionen såsom foder, hjælpestoffer, medicinemballage, olie- og kemikalieaffald må ikke give anledning til forurening. Oplagring af affald, der kan medføre forurening, skal ske i tætte emballager og på fast bund.
- 3.9.2 Døde fisk skal opsamles dagligt og opbevares i en tæt, lukket beholder, indtil bortskaffelse efter de til enhver tid gældende veterinære bestemmelser.
- 3.9.3 Dambrugets affaldsbortskaffelse skal ske i overensstemmelse med Ringkøbing-Skjern Kommunes anvisninger.

3.10 Ophør

- 3.10.1 Ved endeligt ophør af virksomhedens drift skal den ansvarlige for virksomheden træffe de nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare og for at bringe stedet til en miljømæssig tilfredsstillende stand.

Forslag til foranstaltninger skal tilsendes og godkendes af tilsynsmyndigheden, før driften indstilles.

- 3.10.2 Tilsynsmyndigheden afgør, hvornår stedet er i en miljømæssig tilfredsstillende tilstand.
- 3.10.3 Miljøgodkendelsen bortfalder, hvis driften har været indstillet i 3 på hinanden følgende år, jf. miljøbeskyttelseslovens § 78a.

4 Ikke teknisk resumé

Med denne miljøgodkendelse for Brænderigårdens Dambrug godkender Ringkøbing-Skjern Kommune en tilbygning til kummehuset med to bassiner samt udbygning af anlæggets renseforanstaltninger. Anlægget er et klække- og yngel anlæg, der producerer sættefisk til ferskvandsbrug.

Der etableres ny bundfældning, biofilter og nyt slambed. Den nuværende mikrosigte nedlægges, og den nuværende bundfældning vil fungere som plantelagune fremover.

Den nye indretning vil betyde en stor forbedring i dambrugets rensning af spildevandet, som vil kunne bidrage til målopfyldelse i Brejninggård Bæk. I Vandplan 2010-15 er vandløbet nedstøms anlægget målsat til god økologisk tilstand. Målsætningen har ikke været opfyldt tidligere, og der er derfor et indsatskrav i vandplanen i forhold til udledning af organisk stof fra anlægget. Der er derimod ikke et indsatskrav i forhold til faunapassage-forholdene ved anlægget.

Dambrugets fodertilladelse forbliver på 12,8 tons pr. år, og dambruget forbliver reguleret på foderforbrug. Godkendelsen omfatter desuden vilkår og procedurer for, hvordan dambruget skal anvende medicin- og hjælpestoffer, således at miljøkvalitetskravene i recipienten kan overholdes.

5 Miljøteknisk vurdering

5.1 Lokalisering

Brænderigårdens Dambrug er beliggende ved Brejninggård Bæk i landzone på Brejninggårdsvej 14, 6971 Spjald på matrikelnr. 1e Brejning Hvdg, Brejning. Anlægget har samme ejer som landbruget på adressen. Området er ikke reguleret af lokalplaner. Nærmeste nabobeboelse er Brejninggård Efterskole, som ligger ca. 100 m nordvest for anlægget.

5.2 Indretning og drift

5.2.1 Vurderinger omkring produktion og foderforbrug

Fremtidig indretning

Dambrugets konsulent har i ansøgningsmaterialet redegjort fra den fremtidige indretning. Redegørelsen er fremført med kursiv:

Brænderigårdens Dambrug modtager vand fra væld i mergelgraven "Bekbo dam". Vandet fra "Bekbo dam" ledes til dambruget via en kanal. Kanalen er tidligere møllekanal og vandingskanal til ejendommen. Vandforsyningen sker via et indløbsværk med rist i kanalen til betonkanalen i klækkehuset. Der er monteret automatisk risterenser i indløbsbygværket.

Dambruget er et traditionelt klække- og kummeanlæg. Og er etableret med 12 klække render, 16 glasfiberkummer med dimensionerne 4 x 1 x 0,8 m, 10 glasfiberkummer med dimensionerne 3,6 m x 1 x 0,6 m. det samlede volumen af kummerne i klækkehuset udgør således 72 m³ vand.

Efter vandets passage af de indendørs glasfiberkummer ledes vandet over en injektor platform for tilsætning af ren ilt, hvorefter det ledes til to parallelle udendørs bassiner med dimensionerne 8 x 2 x 0,8 m. den samlede volumen af disse damme er således 25,6 m³ Herfra ledes vandet til dambrugets renseforanstaltninger.

Dambruget vil blive etableret med et bundfældningsbassin, et fast medie biofilter og en efterpoleringsdam/plantelagune..

Efter vandet har passeret klække- og kummeanlægget ledes det videre til dambruget centrale bundfældnings bassin, bundfældningsbassinet har følgende dimensioner 11 x 8 x 1,2 m.

Bassinets hydrauliske kapacitet kan beregnes ud fra kravet om en maksimal vandhastighed på 2,5 cm/s til 240 l/s og ud fra kravet til opholdstid på 25 minutter til 70 l/s

Fra bundfældningsbassinet ledes vandet gennem et 2 kamret biologisk fastmedie filter med dimensionerne for hvert enkelt kammer på 3 x 4 x 1 m. Det samlede areal af det biologiske filter kan herefter beregnes til 24 m² ved en vandtilførsel på 60 l/s vil den hydrauliske belastning udgøre 9 m/t.

Der anvendes RK plastmedie som medie i filteret, tykkelsen af mediet vil være 0,6 m, ved en specifik overflade på 730 m²/m³ kan det samlede aktive biologiske areal i biofilteret herefter beregnes til 10.512 m²

Efter vandet passage af det biologiske filter ledes vandet via en efterpoleringsdam/plantelagune til Brejninggård bæk. Dimensionerne på efterpoleringsdammen er 30 x 10 x 0,8 m

Der vil blive etableret et nyt slamdepot med impermeabel bund og sider volumen af slamdepotet vil være ca. 100 m³

Produktion og foderforbrug

Produktionen er baseret på indkøb af øjenæg i starten af foråret. Æggene klækkes og ynglen opfodres til videre udsætning på ferskvandsbrug. Dambruget bliver i godkendelsen reguleret på et uændret foderforbrug svarende til 12,8 tons pr. år (F_{till 1}) som udmeldt af Ringkjøbing Amt i 1992.

Indberettet foderforbrug

I de seneste 5 år har dambruget haft en gennemsnitlig foderkvotient på 0,80, som er meget normalt for yngelanlæg.

Tabel 1. Foderforbrug, produktion og foderkvotient på Brænderigårdens Dambrug i perioden 2007-2011. Oplysningerne fremkommer på baggrund af dambrugets årlige indberetninger til kommunen.

År	Foderforbrug (tons)	Produktion (tons)	Foderkvotient
2011	8,4	9,8	0,86
2010	11,6	14,0	0,83
2009	10,4	12,5	0,83
2008	11,0	14,7	0,75
2007	10,8	15,1	0,72

5.2.2 Vandindvinding

Dambruget har indtil 1. april 2015 haft tilladelse til indvinding af maksimalt 75 l/s overfladevand fra Brejninggård Bæk. Miljøgodkendelsen giver dog maksimalt tilladelse til indvinding af 60 l/s, jf. den nye dambrugsbekendtgørelses bilag 3 (BEK nr. 130 af 15. februar 2012). Samtidig med miljøgodkendelse af anlægget meddeles også ny tilladelse til indvinding af overfladevand med en mængde på maksimalt 60 l/s. Der skal som før altid ledes mindst en ½ Qmm (12,5 l/s) over stemmeværket.

Den statslige Vandplan 2010-2015 (Naturstyrelsen 2011a) fastsætter ikke indsatskrav vedrørende faunapassage. Det eksisterende stemmeværk udgør en faunaspærring i forhold til fisk. Der er dog etableret ålepas. Opstrøms stemmeværket er det kun de første 50 meter opstrøms stemmeværket, der er målsat i vandplanen (målsat til god økologisk tilstand, faunaklasse 5). Det vil sige, at den resterende strækning mellem anlægget og Bækbo Dam på omkring 250 meter ikke er målsat.

Den nye dambrugsbekendtgørelse lægger op til samtidig sagsbehandling af godkendelser efter miljøbeskyttelsesloven og vandindvinding efter vandforsyningsloven. For bestående dambrug uden en samlet miljøgodkendelse kan den samtidige sagsbehandling udskydes til senest 1. januar 2014 (jf. § 18 stk. 1). I Brænderigårdens tilfælde har kommunen dog valgt at forny den eksisterende vandindvindingstilladelse sammen med miljøgodkendelsen, dog med nedjustering af vandmængden som nævnt ovenfor.

5.2.3 Afgitring

Myndighedsområdet for afgitring er flyttet fra Fiskeriloven og over i Miljøbeskyttelsesloven, og derfor har kommunen stillet vilkår om afgitring svarende til dambrugets tilladelse fra 22. august 2012 udstedt af Fiskeridirektoratet i Esbjerg (nu NaturErhvervsstyrelsen).

På baggrund af de eksisterende indvindingsforhold, med den korte kanalstrækning på 300 meter mellem stemmeværket og Bækbo Dam er det vurderet, at en 6 mm afgitring er tilstrækkelig. Anlæggets udløb sker ved fald.

5.2.4 Støj, lugt og vibrationer

Nærmeste nabobeboelse er Bræjninggård Efterskole, som ligger ca. 100 m nordvest fra anlægget. Miljøgodkendelsen medfører ikke en forøgelse i dambrugets produktionstilladelser eller produktionskapacitet, og derfor forventes ikke væsentlige ændringer/forøgelser i antallet af transportere med foder, fisk og slam til og fra dambruget. De nye renseforanstaltninger og den medfølgende ændrede drift forventes ikke at medføre øgede nabogener.

Det er kommunens vurdering, at dambruget med den ansøgte indretning og drift ikke vil føre til overskridelse af grænseværdierne for støj eller medføre lugtgener. Der vil ikke forekomme gener fra vibrationer.

5.2.5 Udledninger

Teoretisk beregnede udledninger

Nedenfor er der beregnet teoretiske udledninger af organisk stof, kvælstof og fosfor i forbindelse med den nuværende indretning af Brænderigårdens Dambrug og i forbindelse med den miljøgodkendte indretning med udbyggede renseforanstaltninger. Der er anvendt standard rensegrader for det nuværende anlæg, men med tillæg for den nuværende mikrosigte.

Tabel 2. Nuværende teoretisk udledning fra Brænderigårdens Dambrug ved et foderforbrug på 12,8 tons, som er fuld produktion og en foderkvotient på 0,8. Det giver en produktion på 16 tons fisk. Beregningen er lavet ud fra den primært anvendte fodertyper i 2011. Der er anvendt standardrensegrader tillagt 10 % for Bi₅ og P grundet den etablerede mikrosigte. Rensegraden for Ammonium-N er ukendt.

Parameter	Produktionsbidrag (kg/år)	Rensegrad	Udledning (kg/år)	Specifik udledning (kg/tons fisk)
Organisk stof (Bi ₅)	1090	30	763	48
Ammonium-N	329	-	-	-
Kvælstof (N)	525	7	488	33
Fosfor (P)	85	30	60	3,8

Tabel 3. Fremtidig teoretisk udledning pr. år fra Brænderigårdens Dambrug ved anvendelse af 12,8 tons foder pr. år, som er fuld produktion og en foderkvotient på 0,8. Det giver en produktion på 16 tons fisk. Rensegraderne er baseret på værdierne for anlægstypen op til 25 tons (jf. BEK 130, bilag 2). Dog er rensegraden for N reduceret med 50 % ift. bekendtgørelsens bilag 2 pga. den lavere opholdstid på anlægget ift. udgangspunktet i bekendtgørelsens bilag 2 (godt to timer mod bekendtgørelsens 4 timer). Rensegraden for Bi_5 er modsat hævet til minimum 60 %, jf. biofiltrets forventede effektivitet i forhold til mikrosigte (se teksten nedenunder). For ammonium-N er der brugt en omtrentlig rensegrad for anlæg med biofilter.

Parameter	Produktionsbidrag (kg/år)	Forudsat Rensegrad	Udledning (kg/år)	Specifik udledning (kg/tons fisk)
Organisk stof (Bi_5)	1090	60	436	27
Ammonium-N	329	50	165	10
Kvælstof (N)	525	25	475	30
Fosfor (P)	85	60	34	2,1

Kommentarer til beregnede udledninger

Kommunen har foretaget en teoretisk beregning af dambrugets udledning med den nuværende indretning og drift (tabel 2). Rensegraderne er derfor sat til 30 % for både Bi_5 og fosfor svarende til en indretning med mikrosigte eller slamkegler. For kvælstof er rensegraden sat til 7 %. Disse rensegrader giver efter kommunens vurdering de bedste bud på den nuværende udledning og påvirkning fra dambruget. Udledningen af Bi_5 forudsættes reduceret fra Brænderigårdens dambrug jf. Vandplan 2010-2015 for Ringkøbing Fjord (se afsnit 5.3.7).

Brænderigårdens dambrug vil fremadrettet blive indrettet med en bundfældning efterfulgt af et biofilter og med afledning til en mindre plantelagune 300 m². Dette forventes at medføre en væsentlig forbedret rensning på dambruget for især Bi_5 og fosfor.

I den fremtidige drift vil dambrugets biofilter blive indrettet med dimensioner svarende til kravene i dambrugsbekendtgørelsens bilag 1.

Det forventes, at biofilteret i sig selv giver en renseeffekt, der er bedre end henholdsvis slamkegler og mikrosigte. For dambruget som helhed er der samtidig taget højde for, at opholdstiden på anlægget er ca. 2 timer (v. 60 l/s) svarende til det halve af bekendtgørelsens udgangspunkt for dambrug, som overgår til udlederkontrol. Rensegraden for N er derfor reduceret med 50 %. Rensegraden for Bi_5 , NH_4 og P er ikke reduceret ift. opholdstiden. Dels fordi et biofilter er meget effektivt til at fjerne organisk stof og dels, fordi fjernelse af Bi_5 , NH_4 og P ikke er så stærkt relateret til opholdstiden, som tilfældet er med N (tabel 4).

Dambrugets konsulent har indsendt supplement til ansøgning med angivelse af en forventet omsætning af Bi_5 i biofiltret på minimum 2,5 g/m²/dg (ud fra omsætning i plantelaguner i model3 forsøgsordningen). Med et overfladeareal i biofiltret på 10.000 m² giver det i teorien en årlig omsætning på godt 9.000 kg Bi_5 .

Kommunen vurderer ud fra samtale med DTU-Aqua, at en fjernelse på 2,5 g/m²/dg ikke er urealistisk, og at filtret i hvert fald kan fjerne 2 g BI₅, hvis det før tilført nok organisk stof. Så produktionsbidraget på omkring 1.000 kg burde jo let kunne dækkes ind.

På den baggrund er den teoretiske rensegrad sat til mindst 60 %, og det giver en reduktion på minimum 300 kg BI₅ årligt (ved fuld produktion ud fra 12,8 tons foder, jf tabel 4). Den reduktion vurderes at være nok til at sikre målopfyldelse i et lille vandløb som Brejninggård Bæk med en Q_{mm} på 25 l/s.

Kommunen er opmærksom på usikkerhederne ved beregning af udledning fra et standarddambrug (tabel 3) med rensegrader for N, P og BI₅, jf. Natur og Miljøklagenævnets afgørelse vedr. Fole Dambrug d. 18. oktober 2010. Den nuværende udledning er derfor behæftet med store usikkerheder. Udbygningen af anlæggets renseforanstaltninger vil dog uanset usikkerheden medføre reduktioner for især fosfor og BI₅. Udledningen af ammonium må også forventes reduceret især pga. biofiltret.

Overholdelse af BAT-krav

De beregnede udledninger af BI₅, N og P pr. tons produceret fisk i tabel 4 ligger under BAT kravene i den nye dambrugsbekendtgørelse med 58 % for BI₅, 29 % for kvælstof og 34 % for P. Det virker derfor sandsynligt, at anlægget kan overholde BAT kravene.

Kommunen vil efter et års drift kunne kontrollere, om BAT-kravene er overholdt, når der er udtaget 12 egenkontrolprøver af dambrugets ind- og udløbsvand. Hvis kravene ikke er overholdt, skal dambruget iværksætte driftsmæssige eller indretningsmæssige tiltag, så BAT-kravene kan overholdes.

Overholdelse af udlederkrav

Udlederkravene sætter en overordnet grænse for, hvad en produktion må tilføre vandløbet som punktkilde. Denne faktor er sat i forhold til Q_{mm} (medianminimumsvandføringen) ved dambruget og dambrugets aktuelle vandindtag. Udlederkravet målt i koncentration (ikke i mængdeenhed) er derfor en dynamisk faktor, som følger vandindtaget.

Der anvendes tilstandskontrol for stoffer med primær effekt i nærrecipienten (BI₅ og ammonium).

Der anvendes transportkontrol for stoffer med primær effekt i fjernrecipienten Ringkøbing Fjord (total-N og total-P).

Kravoverholdelse konstateres ved brug af DMU's udarbejdede kontrolregler blandt andet Larsen og Svendsen 2002 og Larsen og Svendsen 1998 (der henvises til bilag 5).

Kravoverholdelsen for transportkontrol er sat lempeligere end for tilstandskontrol, da enkeltprøver med høje stofkoncentrationer giver de største miljømæssige problemer i nærrecipienten. For tilstandskontrol må der kun være overskridelse i 20 procent af prøveantallet mens den for transportkontrol må være 50 procent.

For BI_5 har kommunen besluttet at fastsætte skærpet krav af hensyn til vandløbets målopfyldelse. Udlederkravet skærpes med en faktor 0,55. Det svarer til en årlig maksimaludledning på 430 kg BI_5 årligt, som er i overensstemmelse med den forventede minimums-rensning i tabel 4. Se også afsnit 5.3.7 omkring Biologisk vandløbsbedømmelse og recipientforhold, hvor punktet er uddybet.

Det er derfor kommunens vurdering, at den fremtidige drift og indretning vil kunne overholde udlederkravene.

5.2.6 Medicin- og hjælpestoffer

Generelt

Miljøkvalitetskrav er fastsat i bekendtgørelse nr. 1022 af 25. august 2010 om miljøkvalitetskrav for vandområder og krav til udledning af forurenende stoffer til vandløb, søer og havet.

Udledning af medicin og hjælpestoffer skal med baggrund i bekendtgørelsen begrænses mest muligt ved hjælp af den bedste tilgængelige teknik - BAT. Dertil kommer, at det for enhver udledning også skal sikres, at kvalitetskrav for det pågældende vandområde overholdes, og at der ikke opstår akut giftighed i recipienten. Endvidere er udledning af stofferne omfattet af et generelt forbud (miljøbeskyttelseslovens § 27), medmindre der er givet tilladelse i medfør af lovens § 28.

Risikovurdering for Hover Å-systemet, Stadil Fjord og Ringkøbing Fjord
Ringkøbing-Skjern Kommune har fået udarbejdet en samlet risikovurdering for udledningen af medicin- og hjælpestoffer i afstrømning til fjorden (Fjorback 2011).

Vilkår for anvendelse og udledning af medicin- og hjælpestoffer skal tage udgangspunkt i risikovurderingen for at sikre, at miljøkvalitetskravene kan overholdes i de berørte vandområder. I risikovurderingen tildeles hvert dambrug en andel af medianminimumsvandføringen til fortynding af medicin- og hjælpestoffer, som sidenhen anvendes til beregning og udarbejdelse af vilkår med procedurer for anvendelse af stofferne på dambrugene. Der tages samtidig stilling til om der skal sættes skærpede vilkår i forhold til udledning til marine vandområder med skærpede miljøkvalitetskrav for visse stoffer.

Der henvises til bilag 7, hvor forudsætningerne for beregning af dambrugets medicin- og hjælpestofudledninger er beskrevet.

Årligt forbrug af medicin- og hjælpestoffer

Kommunen godkender brug og udledning af hjælpestofferne formalin, pereddikesyre og brintoverilte. For dyrelægeordineret medicin godkendes anvendelse af florfenicol, oxolinsyre, oxytetracyclin, sulfadiazin, trimethoprim og amoxicillin. Årlige indberetninger af medicin og hjælpestoffer fra dambruget ses i nedenstående tabel.

Tabel 4. Indberettet årligt forbrug af medicin- og hjælpestoffer på Brænderigårdens Dambrug i perioden 2007-2011 (angivet som aktivt stof).

Stof	2007	2008	2009	2010	2011
Hydratkalk, (kg)					
Formalin 37 % (l)		20	25		17
Kloramin-T (kg)					
Blåsten (kg)					
Brintoverilte 100% (l)			2,8	3,5	2,4
PerAqua (l)					
Pereddikesyre 100% (l)	0,4	0,4	1	1,25	0,9
Amoxicillin (kg)					
Florfenicol 100% (kg)	0,1	0,2	1,5	0,9	0,7
Oxolinsyre (kg)					
Oxytetracyclin (kg)					
Sulfadiazin (kg)					
Trimethoprim (kg)					

Procedurer for brug af hjælpestoffer

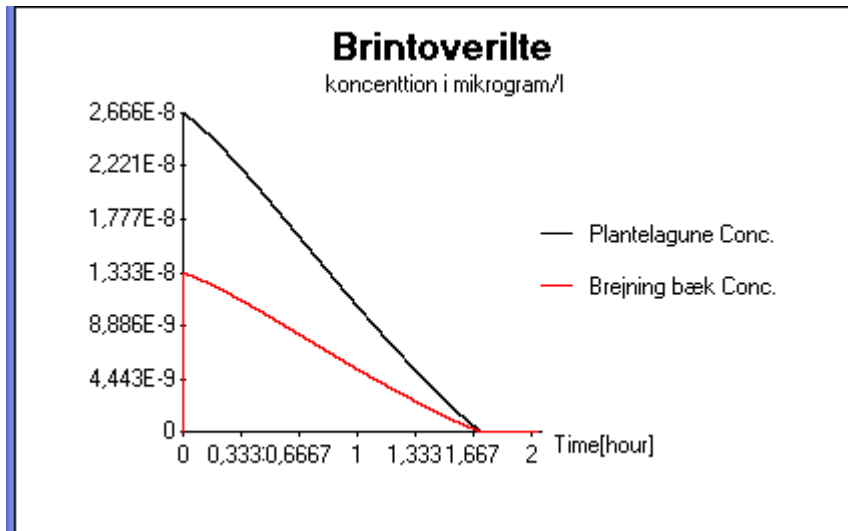
Nedenfor er der redegjort for koncentrationer af de ansøgte hjælpestoffer i recipienten. Koncentrationsberegningerne er beregnet på baggrund af kommunens risikovurdering for samtidig udledning af medicin- og hjælpestoffer (Fjorback 2011). Kommunen har anvendt informationer om størrelse af damme, laguner mv. og det interne flow på anlægget.

I risikovurderingen er det beregnet, at Brænderigårdens Dambrug kan udnytte 100 % af medianminimumsvandføringen til brug i fortyndingsberegninger i forhold til medicin- og hjælpestoffer. Herved sikres det, at der ikke sker overskridelse af miljøkvalitetskravene i Hover Å-systemet, Stadil Fjord og Ringkøbing Fjord. Risikovurderingen sikrer, at flere dambrug i vandløbssystemet kan udlede medicin og hjælpestoffer samtidigt uden at miljøkvalitetskravene overskrides i ferskvand og saltvand.

Der er i beregningerne fra beregningerne anvendt omsætningsrater for brintoverilte, pereddikesyre og formalin, jf. (BEK nr. 130 af 8. februar 2012).

For hvert enkelt stof er der i tabellerne nedenfor angivet middelkoncentration og maksimalkoncentration i dambrugets udløb (kolonne 2 og 3). Beregningerne af stofkoncentration i dambrugets udløb er lavet med udgangspunkt i de fastlagte behandlingsprocedurer i bilag 3. Beregningerne er brugt til at lave vilkår for dambrugets brug af hjælpestoffer.

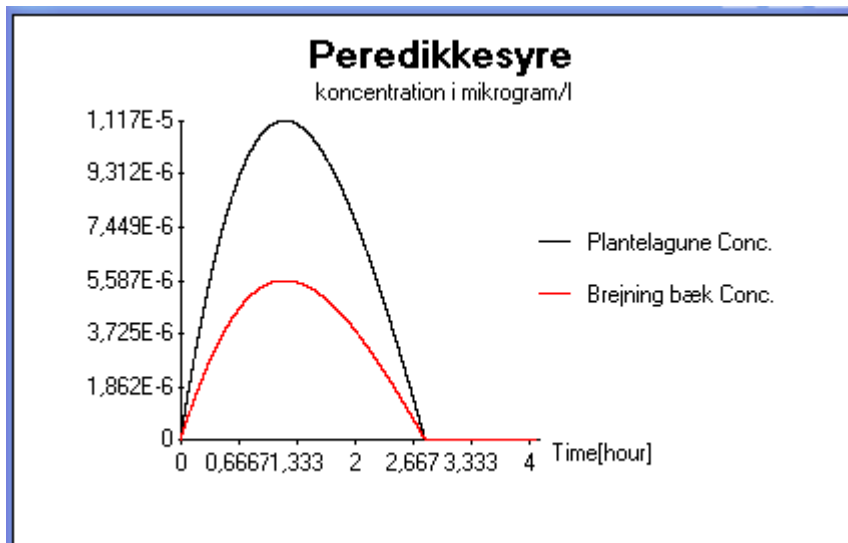
Der henvises til bilag 7 omkring forudsætningerne for beregning af medicin- og hjælpestofudledninger).

Figur 1. Simulerede koncentrationer i mikrogram/l for brintoverilte ved samtidig behandling i hele kummehuset (inklusive de to nye kummer) med 5 mg/l. Bemærk at det nærmeste miljøkvalitetskrav ligger på 10 mikrogram/l. Udledningskoncentrationerne er nærmest nul, og stoffet er tilsyneladende helt væk efter 2 timer.

Tabel 5. Beregnede middel- og maksimalkoncentrationer af brintoverilte efter udløbet i Brejninggård Bæk og i udløbet af dambruget. Middelkoncentrationer er kun skønsmæssigt angivet, fordi de maksimale koncentrationer er så lave.

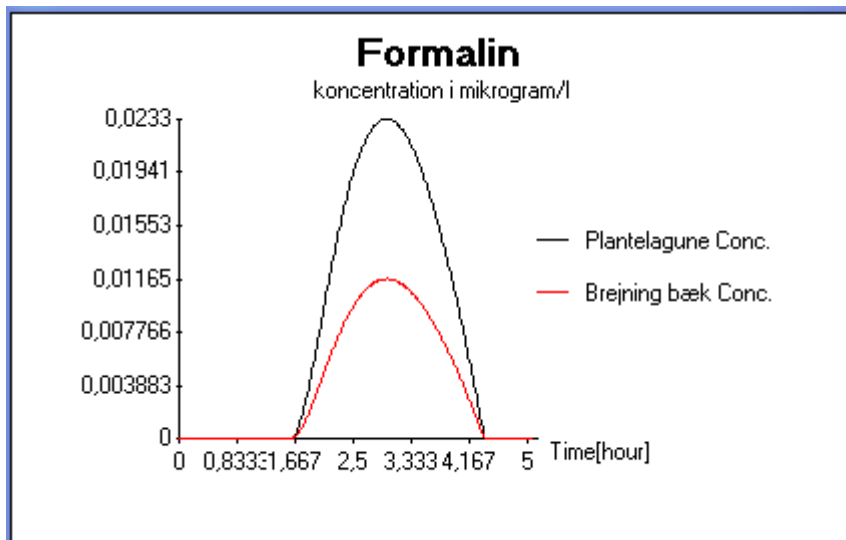
Brintoverilte	Middelkoncentration Mikrogram/L	Maksimal koncentration mikrogram/L
Nedstrøms i Brejninggård Bæk	Nærmest 0	Nærmest 0
Dambrugets udløb	Nærmest 0	Nærmest 0

Figur 2. Simulerede koncentrationer i mikrogram/l for pereddikesyre ved samtidig behandling i hele kummehuset (inklusive de to nye kummer) med 1,6 mg/l. Der er ikke et miljøkvalitetskrav for pereddikesyre. Udlødningskoncentrationerne er nærmest nul, og stoffet er tilsyneladende helt væk inden 3 timer.

Tabel 6. middel- og maksimal koncentrationer af pereddikesyre efter udløbet i Brejninggård Bæk og i udløbet af dambruget. Middelkoncentrationer er kun skønsmæssigt angivet, fordi de maksimale koncentrationer er så lave.

Pereddikesyre	Middelkoncentration Mikrogram/L	Maksimal koncentration mikrogram/L
Nedstrøms i Brejninggård Bæk	Nærmest 0	Nærmest 0
Dambrugets udløb	Nærmest 0	Nærmest 0

Figur 3. Simulerede koncentrationer i mikrogram/l for formaldehyd ved samtidig behandling i kummehusets 16 store kummer med en koncentration på 15 mg/l. Det svarer beregningsteknisk til, at der tilsættes 10,6 mg/l til hele kummehuset. Bemærk at det nærmeste miljøkvalitetskrav ligger på 9,2 mikrogram/l. Stofkoncentrationen er tilsyneladende nul inden 5 timer.

Tabel 7. Beregnede middel- og maksimalkoncentrationer af formaldehyd efter udløbet i Brejninggård Bæk og i udløbet af dambruget. Middelkoncentrationer er kun skønsmæssigt angivet, fordi de maksimale koncentrationer er så lave.

Formaldehyd	Middelkoncentration Mikrogram/L	Maksimal koncentration mikrogram/L
Nedstrøms i Brejninggård Bæk	Under 0,01	0,01
Dambrugets udløb	Under 0,02	0,02

Hjælpestof og "fyld op princippet"

Dambrugets procedurer (bilag 6) for brug af hjælpestoffer skal sikre, at miljøkvalitetskravene overholdes. Samtidig skal det sikres, at procedurerne lever op til BAT (Bedst Tilgængelige Teknik), og at der ikke anvendes et "fyld op princip". Der skal kun gives tilladelse til brug af stoffer i et omfang, som svarer til dambrugets behov.

I tabel 8 er kravværdierne for hjælpestoffer i udløbsvandet sammenstillet med værdier for maksimal tilladelig middelkoncentration og maksimal koncentration i dambrugets af-løb (kolonne 4 og 5). De sidstnævnte koncentrationer relaterer sig udelukkende til den tildelte vandføring til fortynding og bekendtgørelsens miljøkvalitetskrav, og definerer derfor de absolutte maksimale koncentrationer, som lovgivningen giver mulighed for. Der tages udgangspunkt i en vandføring ud af dambruget på 12,5 l/s. Af værdierne fremgår det tydeligt, at de godkendte udledninger ligger langt lavere end værdier, der baserer sig på et "fyld op princip". Der er ikke miljøkvalitetskrav for pereddikesyre, men stoffet kan omdannes til brintoverilte i forholdet 1:1. De beregnede udlednings-koncentrationer er tæt på nul, og udlederkravene er sat til henholdsvis 1 og 2 µg/l for middelkoncentra-

tion og maksimal koncentration for de tre hjælpestoffer. Det er gjort for at have en kravværdi, der er lidt højere end nul og samtidig langt under vandløbets bæreevne.

Tabel 8. Krav til middelkoncentration og maksimalkoncentration i dambrugets udløb svarende til vilkår i dambrugets tilladelse (kolonne 2 og 3), samt koncentrationer ved "fyld op" princip (kolonne 4 og 5). Der er taget udgangspunkt i en vandføring ud af dambruget på 12,5 l/s. Forudsætninger for beregninger kan ses i bilag 7.

Stof	Middelconc. i dambrugets afløb (µg/l) jf. vilkår (UDLEDERKRAV)	Maks. konc. i dambrugets afløb (µg/l) jf. vilkår (UDLEDERKRAV)	Maks. tilladelig middelconc. i dambrugets afløb (µg/l)	Maks. tilladelig konc. i dambrugets afløb (µg/l)
Formaledehyd	1	2	18,4	92
Brintoverilte	1	2	20	200
Pereddikesyre	1	2	-	-

Kommentarer ansøgte hjælpestoffer

Der er givet tilladelse til brug af brintoverilte, som er et vanddesinfektionsmiddel, der anvendes ved parasit- og svampeangreb samt gælleinfektion. Brintoverilte omsættes relativt hurtigt til uskadelige stoffer. Brug af brintoverilte giver mulighed for substitution af de mere miljøfarlige produkter som bl.a. formalin. Behandling med brintoverilte er dermed i god overensstemmelse med BAT. Brintoverilte tilsættes anlægget i form af en vandig opløsning på typisk omkring 30 eller 35 procent. Alternativt anvendes Peraqua+ eller Divosan, som er pereddikesyrepræparater, som reagerer med vand og spaltes til brintoverilte og eddikesyre i forholdet 1: 1.

I behandlingsprocedurerne (bilag 6) tages der udgangspunkt i nyeste viden med reducerede stofkoncentrationer (Sortkjær et al. 2008a). Der er indsendt procedurer med anvendelse af 5 mg brintoverilte/l. Det svarer til de koncentrationer, som er anvendt i ovennævnte rapport om optimering af behandlingseffekten. Her blev anvendt 5-10 mg brintoverilte/l med god effekt. Tilsvarende anvendes en tilsat koncentration af formalin på 15 mg/l i overensstemmelse med anbefalingerne. De ansøgte koncentrationer går derfor ikke udover dambrugets reelle behov.

Det er Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at dambruget kan overholde de fastsatte miljøkvalitetskrav, hvis behandlingen sker i overensstemmelse med tilladelsens vilkår og behandlingsprocedurer.

Moler bruges på en del anlæg som et miljøvenligt middel, som alternativ for miljøskadelige stoffer.

Behandling med medicin

I beregning af, hvor store mængder fisk, der kan behandles har kommunen brugt en genfindelsesprocent på 61 procent for florfenicol, mens der på resterende stoffer er anvendt 100 procent. Der er anvendt udledningsperioder som angivet i den nye dam-

brugsbekendtgørelse (BEK nr. 130 af 8. februar 2012). For amoxicillin og oxytetracyclin er der antaget en udledningsperiode på 10 dage. Se beregningseksempel i bilag 7.

De oplyste doser af medicin i beregningerne tager udgangspunkt i værdier, som normalt anvendes ved dyrlægenes ordinerings af medicin til dambrugsfisk (Sortkjær et al. 2000). Det er efter kommunens vurdering det bedste grundlag på nuværende tidspunkt, og så længe veterinærmyndighederne ikke fremkommer med anbefalinger i hver enkelt sag. Dambrugets behov for medicinering tager således udgangspunkt i dyrlægenes ordinerede doser, og behovet afgøres af dyrlægen. Vilklårene for medicin angiver en maksimal besætningsstørrelse, der kan behandles ad gangen.

5.2.7 Biologisk vandløbsbedømmelse og recipientforhold

Brejninggård Bæk er opstrøms og nedstrøms Brænderigårdens Dambrug målsat til en faunaklasse 5 efter Dansk Vandløbsfaunaindeks (DVFI) i henhold til Vandplan 2010-2015 (Naturstyrelsen 2011a). Både op- og nedstrøms dambruget er den økologiske målsætningsklasse "God Økologisk Tilstand". Den nuværende tilstand i Brejninggård Bæk er både op- og nedstrøms dambruget "Moderat Økologisk tilstand". Målsætningen er således ikke opfyldt. Nedstrøms dambruget er der i vandplanen et indsatskrav om nedsat spildevandspåvirkning (især organisk stof) fra Brænderigårdens Dambrug (Naturstyrelsen 2011a). Der er ikke andre indsatskrav opstrøms Brænderigården.

Opstrøms anlægget er vandløbet kanaliseret og løber gennem en allé af træer. Vandhastigheden er lav til moderat, og faunaen er ikke specielt divers. Der er mange *Asellus aquaticus*, som delvist kan tilskrives bladnedfald. Der er ikke et stort antal oligochaeter eller andet, der indikerer organisk belastning og lavt iltindhold. Ifølge dambrugets vandanalyser er indløbsvandet også veliltet. Faunaen tæller også den rødlistede vårflue *Molannodes tinctus* og den gullistede slørvinge *Nemoura avicularis*. Der er de sidste to år fundet nøglegruppe 1 arter (*Sericostoma personatum* og *Notidobia ciliaris*) som har medvirket til en faunaklasse 5 og 6 i henholdsvis 2011 og 2012. Der foreligger målinger af indløbsvandet fra dambrugets egenkontrol, som er baseret på 2 prøver årligt. Med de nødvendig forbehold kan der for perioden 2007-2012 beregnes en gennemsnitlig koncentration af BI_5 på 1,25 mg/l (standardafvigelse på 0,38 mg/l). Vandkvaliteten er umiddelbar god.

Nedstrøms anlægget løber bækken gennem en slugt omgivet af træer, der giver stort bladnedfald. Vandhastigheden er noget højere end opstrøms, og substratet er meget mere groft med grus og sten især tættest på opstemningen. Der findes også her et stort antal *Asellus aquaticus* og de samme to gul-/rødlistede arter som opstrøms og derudover den gullistede *Protonemura meyeri*. Ofte findes et stort antal oligochaeter (500 i 2012 og næsten 900 i 2011), der indikerer en betydelig belastning med letom-sætteligt organisk stof i vandet. I 2011 og 2012 er der fundet nøglegruppe 1 arter (*Sericostoma personatum*, *Protonemura meyeri* og *Leuctra hippopus*) der har medvirket til en faunaklasse 5 og 7 henholdsvis. Disse tre arter er egentlige rentvandsarter.

Der har således været målopfyldelse målt som DVFI de sidste to år selvom dambrugets indretning og drift har været uændret gennem en længere årrække.

Det er dog uklart hvorfor der i de seneste par år er kommet flere egentlige rentvandsarter i faunaprøverne. Kommunens faglige vurdering er dog, at vandløbet stadig og i for høj grad er påvirket af dambrugets spildevand, da antallet af forureningsindikatorer (især oligochaeter) stadig er alt for højt nedstrøms dambruget til at kunne sikre målopfyldelsen fremadrettet. I henhold til vejledningen til biologisk bedømmelse af vandløbskvalitet (Miljøstyrelsen 1998) kan kommunen af væsentlige faglige grunde fravige den beregnede faunaklasse.

Det er derfor kommunens vurdering, at det er nødvendigt, at Brænderigårdens Dambrug reducerer væsentligt i udledningen af især letomsætteligt organisk stof. De nye rensesanordninger vil i tilstrækkelig grad kunne sikre målopfyldelse og kravet i Vandplan 2010-2015 om en reduktion i spildevandsbelastningen fra Brænderigårdens dambrug. Fremadrettet vil dambruget maksimalt påvirke vandløbet med en gennemsnitlig koncentration af BI₅ på 0,55 mg/l i en medianminimumssituation med 25 l/s. Hvis dette sammenholdes med den gennemsnitlige indløbskoncentrationen fra dambrugets egenkontrol vil BI₅-koncentrationen nedstrøms dambruget ligge på et niveau omkring 1,8 mg/l. Indløbskoncentrationerne skal dog tages med forbehold, da de beror på et lille datagrundlag.

Friberg et al. (2008) viste i en stor undersøgelse af danske vandløb, at de mest følsomme arter af slørvinger forsvinder fra mange vandløb allerede når koncentration af BI₅ kommer over 1,6 mg/l. Det skal derfor tilstræbes, at holde BI₅-koncentration så lav som muligt i i udledningssvandet i forbindelse med udledning fra dambrug.

Herudover bør det noteres, at der i vandplanens bilag 7 er angivet en række støtteparametre til vurdering af økologisk vandløbskvalitet jf. Fiskevandsdirektivet. De vejledende kravværdier for BI₅ fastsætter, at en BI₅ koncentration på under 1,8 mg/l vil kunne opretholde en god økologisk tilstand i vandløbet.

Tabel 9. Biologiske vandløbsbedømmelser efter Dansk Vandløbsfauna Indeks ved Brænderigårdens Dambrug i perioden 2007-2012.

År	Opstrøms	Nedstrøms
2012	6	7
2011	5	5
2010	4	4
2009	4	4
2008	4	4
2007	4	5

5.2.8 Internationale naturbeskyttelsesområder – konsekvensvurdering

Konsekvensvurderingen af den ændrede drift på Brænderigårdens Dambrug foretages på baggrund af bekendtgørelse nr. 408 af 1. maj 2007 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter. Dambrugets nærrecipient er Brejninggård Bæk, mellemrecipient er Hover Å og Stadil Fjord, mens Ringkøbing Fjord er fjernrecipient.

Stadil Fjord

Ringkjøbing Fjord er udpeget som habitatområde (H 59), fuglebeskyttelsesområde nr. 41 og Ramsarområde nr. 3. Områderne er udpeget på baggrund af en række arter og naturtyper som er angivet nedenfor.

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 59 – Stadil Fjord og Vest Stadil Fjord

Naturtyper:	Lagune (1150) Klithede (2140) Kransnålalge-sø (3140) Næringsrig sø (3150)	Vandløb (3260) Rigkær (7230)
Arter:	Havlampret (1095) Bæklampret (1096)	Odder (1355) Vandranke (1831)

Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 41 – Stadil Fjord og Vest Stadil Fjord

Fugle:	Ynglefugle: Rørdrum Rørhøg Plettet rørvagtel Sortterne Trækfugle: Pibesvane	Sangsvane Kortnæbbet gås Grågås Bramgås Krikand Spidsand Skeand Pomeransfugl
---------------	---	---

I Vandplan 2010-2015 opfylder Stadil Fjord allerede miljømålet om høj økologisk tilstand. Der skal ikke iværksættes særskilt indsats i søen. Som naturtype opfylder søen gunstig bevaringsprognose. Det skal dog sikres, at der ikke ved aktiviteter i oplandet sker en øget tilførsel af næringsstoffer.

Den teoretiske udledning af kvælstof og fosfor vil med miljøgodkendelsen af Brænderigården blive reduceret en smule. Der er i vandplanen indregnet en indirekte reduktion i udledningen af N og P pga. indsatskravet overfor BI₅.

Det er kommunens vurdering, at miljøgodkendelsen af Brænderigårdens Dambrug ikke vil medføre udledninger, der hindrer miljømålenes opfyldelse eller medfører forringede vilkår for udpegningsgrundlaget i EF-habitat- og EF-fuglebeskyttelsesområdet.

Med hensyn til anvendelsen af medicin- og hjælpestoffer på dambrug har kommunen udarbejdet en samlet risikovurdering, der tager højde for muligheden for, at flere dambrug eller andre anlæg udleder medicin- eller hjælpestoffer (Fjorback 2011). Risikovurderingen er udarbejdet på baggrund af bekendtgørelse nr. 1022 af 25. august 2010 om miljøkvalitetskrav for vandområder og krav til udledning af forurenende stoffer til vandløb, søer eller havet. Desuden indgår centrale udmeldinger fra Miljøstyrelsen (senest brev af 8. april 2011), samt Miljøklagenævnets afgørelse af 26. marts 2008 vedrørende

medicin- og hjælpestoffer på Møbjerg Dambrug. Risikovurderingen er udarbejdet for at sikre, at miljøkvalitetskravene overholdes i Hover Å, Stadil Fjord og Ringkøbing Fjord.

Når miljøkvalitetskravene er overholdt i recipienten er det kommunens vurdering, at arter eller naturtyper i de berørte områder ikke vil blive påvirket væsentligt af udledningerne af medicin og hjælpestoffer. Bilag IV-arter vil ligeledes ikke blive berørt væsentligt.

Ringkøbing Fjord

Ringkøbing Fjord er udpeget som habitatområde (H 62), fuglebeskyttelsesområde nr. 43 og Ramsarområde nr. 2. Habitat- og fuglebeskyttelsesområderne er udpeget på baggrund af en række arter og naturtyper som er angivet nedenfor.

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 62		
Naturtyper:	Flodmunding (1130) Lagune (1150) Strandeng (1330) Forklit (2110) Hvid klit (2120) Grå/grøn klit (2130) Klithede (2140) Havtomklit (2160) Grånsklit (2170)	Klitlavning (2190) Kransnålalge-sø (3140) Næringsrig sø (3150) Brunvandet sø (3160) Vandløb (3260) Tør hede (4030) Tørvelavning (7150) Rigkær (7230)
Arter:	Havlampret (1095) Flodlampret (1099) Majsild (1102) Stavsild (1103)	Laks (1106) Odder (1355) Vandranke (1831)
Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 43		
Fugle:	<p>Ynglefugle:</p> Rørdrum Skestork Rørhøg Plettet rørvagetel Klyde Almindelig ryle Brushane Fjordterne Splitterne Havterne Mosehornugle Trækfugle: Knøpsvane Pibesvane Sangsvane Kortnæbet gås	Grågås Brangås Mørkbuget knortegås Gravand Pibeand Krikand Spidsand Skeand Hvinand Stor skallesluger Havørn Blå kærhøg Vandrefalk Blishøne Klyde Almindelig ryle Lille kobbersneppe

På udpegningsgrundlaget for habitatområdet er en række arter angivet. Odder er især tilknyttet vandløb og søer, men kan passere fjorden mellem vandløbssystemerne. Vandranke er ikke lokaliseret i fjorden, men er tilknyttet Gødel Kanal ved Nymindestrømmen og Sydlige Parallelkanal. Både odder og vandranke er bilag IV-arter og kræver særlig beskyttelse efter habitatdirektivet, men vil ikke blive påvirket af det ansøgte projekt. Det vurderes i øvrigt, at de listede fiskearter ikke er særligt følsomme overfor en vis

grad af eutrofiering. Majsild og stavsild trækker op i Skjern Å-systemet muligvis for at gyde. Laks er vandrefisk gennem fjorden.

I forhold til udpegningsgrundlaget for fuglebeskyttelsesområdet er nogle af arterne meget afhængige af bundvegetation i fjorden bl.a. svaner, svømmeænder og blichøns. Disse arter er gået meget tilbage på grund af manglende bundvegetation forårsaget af høj næringsstofftilførsel og problemstillinger omkring slusepraksis ved Hvide Sande Havn.

I Vandplan 2010-2015 for Ringkøbing Fjord er miljømålet for Ringkøbing Fjord en god økologisk tilstand med dybdeudbredelse af ålegræs til 2,2 meters dybde. For at nå det mål skal der bl.a. ske en reduktion i udledningen af kvælstof i planperioden på 627 tons. De projekter om nedlæggelse af dambrug, der allerede er gennemført eller planlagt inden vandplanens ikrafttræden udgør 2,7 tons kvælstof. I vandplansperioden er der ikke opstillet indsats om reduktion af kvælstofudledningen fra dambrug i oplandet til Ringkøbing Fjord. Der er derimod opstillet indsats i forhold til udledning af organisk stof fra 9 dambrug i oplandet (herunder Brænderigårdens Dambrug), hvor vandløbsmålsætningen ikke er opfyldt. Indsatsen vil udover en reduktion i udledningen af organisk stof også betyde en reduktion i udledningen af fosfor fra dambrugene (Naturstyrelsen 2011a).

Udledningen af N og P fra Brænderigårdens Dambrug vil blive reduceret en smule eller forblive uændret med miljøgodkendelsen og udgør i forvejen forsvindende små mængder ift. den samlede belastning til fjorden.

Det er kommunens vurdering, at miljøgodkendelsen af Brænderigårdens Dambrug ikke vil medføre udledninger, der hindrer miljømålenes opfyldelse eller medfører forringede vilkår for bilag IV-arter samt udpegningsgrundlaget i EF-habitat- og EF-fuglebeskyttelsesområdet.

Med hensyn til anvendelsen af medicin- og hjælpestoffer på dambrug har kommunen udarbejdet en samlet risikovurdering, der tager højde for muligheden for, at flere dambrug eller andre anlæg udleder medicin- eller hjælpestoffer (Fjorback 2011). Risikovurderingen er udarbejdet på baggrund af bekendtgørelse nr. 1022 af 25. august 2010 om miljøkvalitetskrav for vandområder og krav til udledning af forurenende stoffer til vandløb, søer eller havet. Desuden indgår centrale udmeldinger fra Miljøstyrelsen samt Miljøklagenævnets afgørelse af 26. marts 2008 vedrørende medicin- og hjælpestoffer på Møbjerg Dambrug. Risikovurderingen er udarbejdet for at sikre, at miljøkvalitetskravene kan overholdes i Ringkøbing Fjord og hele dens opland.

Når miljøkvalitetskravene er overholdt i recipienten er det kommunens vurdering, at arter eller naturtyper i de berørte områder ikke vil blive påvirket væsentligt af udledningerne af medicin og hjælpestoffer. Bilag IV-arter vil ligeledes ikke blive berørt væsentligt.

5.2.9 Konklusion

Det er kommunens vurdering, at miljøgodkendelse af Brænderigårdens Dambrug ikke i sig selv eller i forbindelse med andre planer eller projekter vil påvirke Natura 2000 områderne i Stadil Fjord og Ringkøbing Fjord væsentligt eller hindre områdernes målsætningsopfyldelse.

5.3 Vurdering af renere teknologi

Det er et grundlæggende princip i miljøbeskyttelsesloven, at virksomheder skal begrænse udledningen af forurenende stoffer mest muligt ved at anvende den bedste tilgængelige teknik (BAT – Best Available Techniques).

5.3.1 Muligheder for renere teknologi

Muligheder for driftsoptimering

Medicin- og hjælpestoffer skal anvendes så lidt som muligt ved at tilpasse indretning og drift på dambruget. Nedenfor er oplistet en række vigtige faktorer:

1a. BAT - generel driftsstyring

Foranstaltninger til at sikre god driftsstyring (effekt på både renseseffekt og fiskesundhed)

- Undgå undermætning af ilt og udsving i iltkoncentrationen i produktionsanlægget.
Høj iltmætning øger egenomsætningen af bl.a. ammonium, iltforbrugende stof mv.
- Særlig opmærksomhed omkring optimale iltforhold ved høje bestandstætheder (tilsætning af ilt, beluftning, piskning).
- Undgå overfodring i perioder hvor fiskenes stofskifte ændres som følge af årstidsbestemte temperaturændringer.
- Sikre tilstrækkelig køling på varme årstider.
- Foranstaltninger til rensning af indløbsvandet.
- Foranstaltninger til begrænsning af foderspild og suspenderet stof i produktionsvandet.
- Sikre optimal drift og vedligehold af slamkegler mv.
- Hyppig/kontinuerlig slamfjernelse i slamkegler og hindre ophobning af slam i produktionsanlægget.
- Indsætning af delrensningsprocesser så tæt på kilden som muligt, der sikrer en hurtig fjernelse af fiskeekskremitter og slam, hvorved fiskene undgår svingende og dårlig vandkvalitet.
- Driftsstyring omkring udfodring og produktion således at overfodring undgås.
- Særlig opmærksomhed omkring udfodring under ugunstige produktionsforhold eller i situationer med svingende vandkvalitet.
- Skånsom håndtering af fisk og særligt under ugunstige vejrforhold og ved ugunstige temperaturer.
- Anvendelse og løbende indsamling af ny viden omkring brug af immunstimulerende midler i foder evt. i samarbejde med dyrlæge.
- Opsamling af døde fisk.
- Rutiner og procedurer til overvågning af indløbsvandets kvalitet.
- Øget vandflow: fjerner fækalier og slam fra anlægget og giver renere produktionsmiljø.

1b. BAT – Foranstaltninger til reduktion i forbruget af medicin og hjælpestoffer

Forebyggelse af smitte m.v.

- Vaccination mod rødmundssyge og andre fiskesygdomme, herunder revaccination ved faldende immunitet.
- Brug af desinfektionsmidler til støvler og materiel, som kan bidrage til smittespredning.
- Løbende rådgivning fra dyrlæge eller lign.

Optimering af omsætning og tiltag til reduceret forbrug af medicin og hjælpestoffer

- Brug af hjælpestoffer vurderes løbende i forhold til andre, og mindre miljøbelastende stoffer (substitution).
- Sikre hurtig handling ved begyndende tegn på sygdomsudbrud.
- Hyppig overvågning af fiskenes sundhedstilstand.
- Procedurer for brug af hjælpestoffer der sikrer tilstrækkelig effekt og høj intern omsætning
 - Nedroslet vandtilførsel eller nedlukning af dammenes afløb under brug af hjælpestoffer
 - Recirkulering af tilsat stof.
 - Sikre, at der ikke anvendes unødvendigt høje koncentrationer af hjælpestof.
- Brug af reducerede mængder af formalin og brintoverilte jf. Faglig rapport fra DMU nr. 659.

5.3.2 Kommunens vurdering af dambrugets anvendelse af BAT

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, at de anlægsmæssige og driftsmæssige forhold på Brænderigårdens Dambrug i tilfredsstillende grad lever op til BAT for den pågældende anlægstype.

6 Gyldighed og retsbeskyttelse

6.1 Gyldighed

Miljøgodkendelsen er gyldig straks efter modtagelsen.

Ved klage kan Natur- og Miljøklagenævnet dog bestemme, at klagen har opsættende virkning, og miljøgodkendelsen kan i det tilfælde ikke udnyttes, så længe klagen er under behandling.

6.2 Retsbeskyttelse

Miljøgodkendelsen efter Miljøbeskyttelseslovens kapitel 5 af ferskvandsdambrug, skal regelmæssigt og mindst hvert 10. år revurderes og om nødvendigt ajourføres i forhold til den teknologiske udvikling eller ny viden. Samtidigt skal kommunen tage stilling til fornyelse af dambrugets vandindvindingstilladelse efter § 20 i Vandforsyningsloven. Kommunen skal herudover tage stilling til, om der er behov for at træffe yderligere afgørelser efter Vandløbsloven og Naturbeskyttelsesloven.

Dambrugets retsbeskyttelsesperiode er 8 år efter at miljøgodkendelsen er givet. Inden for retsbeskyttelsesperioden kan vilkårene i henhold til miljøbeskyttelseslovens § 41a, stk. 2 kun ændres ved påbud eller forbud, hvis:

- Der er fremkommet nye oplysninger om forureningens skadelige virkninger
- Forureningen medfører miljømæssige skadevirkninger, der ikke kunne forudses ved godkendelsens meddelelse
- Forureningen i øvrigt går ud over det, som blev lagt til grund ved godkendelsens meddelelse
- Væsentlige ændringer i den bedst tilgængelige teknik skaber mulighed for at nedbringe forureningen fra dambruget betydeligt, uden at det medfører uforholdsmæssigt store omkostninger

7 Offentliggørelse og klagevejledning

7.1 Offentliggørelse

Afgørelsen bekendtgøres ved annoncering på Ringkøbing-Skjern Kommunes hjemmeside (www.rksk.dk/byggerinaturogmiljo) torsdag i uge 49. Derudover orienteres en række interessenter direkte jf. listen over modtagere af kopi af godkendelsen.

7.2 Klagevejledning

Miljøgodkendelse

Der kan efter miljøbeskyttelseslovens kapitel 11 klages over Kommunalbestyrelsens afgørelse.

Følgende kan klage: Ansøgeren, Sundhedsstyrelsen - Embedslægeinstitutionen Midtjylland samt enhver, der må antages at have en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald. Der kan desuden klages af visse organisationer, som angivet i lovens §§ 99-100.

Der gøres opmærksom på, at der til enhver tid er adgang til aktindsigt i de resultater af virksomhedens egenkontrol, som tilsynsmyndigheden har, samt i sagen i øvrigt.

VVM-afgørelse

I henhold til planlovens § 58, stk. 1 nr. 4 kan kommunens VVM-afgørelse alene påklages for så vidt angår retlige spørgsmål.

Afgørelsen kan påklages af enhver med retlige interesse i sagens udfald. Det vil sige, at du fx kan klage, hvis du ikke mener, at kommunalbestyrelsen har haft hjemmel til at træffe afgørelsen. Du kan derimod ikke klage over, at kommunalbestyrelsen efter din opfattelse burde have truffet en anden afgørelse.

Fælles for afgørelserne

Eventuel klage skal være skriftlig og sendes til Ringkøbing-Skjern Kommune, Land, By og Kultur, Toften 6, 6880 Tarm, så vidt muligt på mail land.by.kultur@rksk.dk. Klagen vil herfra blive sendt videre til Natur- og Miljøklagenævnet, der er klagemyndighed.

Klagen skal være modtaget af kommunen inden 4 uger fra offentliggørelsen af afgørelserne. Det vil sige, at en klage skal være kommunen i hænde senest torsdag den 3. januar 2013 ved kontortids ophør.

Det er en betingelse for Natur- og Miljøklagenævnets behandling af din klage, at du indbetaler et gebyr på 500 kr..

Du modtager en opkrævning på gebyret fra Natur- og Miljøklagenævnet, når nævnet har modtaget klagen fra Ringkøbing-Skjern Kommune. Du skal benytte denne opkrævning ved indbetaling af gebyret. Natur- og Miljøklagenævnet modtager ikke check eller kontanter. Natur- og Miljøklagenævnet påbegynder behandlingen af klagen, når gebyret er modtaget. Betales gebyret ikke på den anviste måde og inden for den fastsatte frist på 14 dage, afvises klagen fra behandling. Vejledning om gebyrbetalingen kan findes på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside.

Gebyret tilbagebetales, hvis

1. klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
2. klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
3. klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Natur- og Miljøklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Natur- og Miljøklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis

1. der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller
2. klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Natur- og Miljøklagenævnet har truffet afgørelse i sagen.

Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis nævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

Ansøgeren vil få besked, hvis andre klager over afgørelsen.

Ifølge miljøbeskyttelseslovens § 101, planlovens § 62 kan afgørelsen prøves ved domstolene. Sag skal anlægges inden 6 måneder efter, at afgørelsen er offentliggjort.

Venlig hilsen

Anders Nørskov Stidsen
Biolog

Ivan Thesbjerg
Faglig leder
Land og Vand

I forbindelse med behandlingen af en sag kan det være nødvendigt, at Kommunen indsamler, behandler og videregiver personoplysninger, der er nødvendige for sagens behandling. Ifølge persondataloven har du og andre, der er nævnt i sagen, blandt andet ret til at bede om indsigt i disse oplysninger, ret til at gøre indsigelser mod, at oplysningerne behandles, ret til at berigtige oplysningerne samt ret til at klage over behandlingen til Datatilsynet.

Forvaltningsloven og offentlighedsloven giver normalt også mulighed for at få indsigt i sagen, og du har altid ret til at udtale dig.

8 Liste over modtagere af kopi af godkendelsen

Aktive Fritidsfiskere i Danmark, v. Leif Søndergaard, Søvejen 6, 7860 Spøttrup, (afid@aktivefritidsfiskere.dk)

Brejninggård Efterskole, Brejninggaardsvej 12, 6971 Spjald (mail@brejninggaard.dk)

Danmarks Fiskeriforening, H.C. Andersens Boulevard 37, 1., Boks 403, 1553 København V, (mail@dkfisk.dk)

Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø, (dn@dn.dk)

Danmarks Naturfrednings Lokalkomité for Ringkøbing-Skjern Kommune (ringkoebing-skjern@dn.dk)

Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V (natur@dof.dk), (ringkoebing@dof.dk)

Danmarks Sportsfiskerforbund, Hovedkontoret, Skyttevej 4, 7182 Bredsten (post@sportsfiskerforbundet.dk) og (lbt@sportsfiskerforbundet.dk)

Danmarks Sportsfiskerforbund, Milj koordinator Leif Poulsen, Rosenhøj 16, 8670 Låsby (lp@sportsfiskerforbundet.dk)

Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, v/ Formand Niels Barslund, Vormstrup 2, 7540 Haderup (nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk)

Fiskeriinspektoratet. Esbjerg afdeling. Auktionsgade 9, 6700 Esbjerg, (esb@fd.dk)

Forpagter af Brænderigården, Christian Jørgensen, K rhede Dambrug, Skjernvej 119, 6933 Kibæk (kaerhede@mail.tele.dk)

Friluftsrådet, (midtvestjylland@friluftsraadet.dk)

Fødevareregion Vest, Sønderskovvej 5, 8520 Lystrup, (region.vest@fvst.dk)

Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø (nst@nst.dk)

NC Consulting Aps, Peder Nielsen, Irisvej 9, 8766 Nr. Snede (pederni@pc.dk)

Sundhedsstyrelsen. Embedslægeinstitutionen Midtjylland. Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg, (midt@sst.dk)

9 Lovgrundlag - Bilag 1

Godkendelsen er primært givet på nedenstående lovgrundlag fra Miljøministeriet (inklusive eventuelle ændringer til den anførte lovgivning, der er gældende på godkendelsestidspunktet).

9.1 Lovgrundlag, bekendtgørelser, kommuneplaner, vand og naturplaner

Bekendtgørelse nr. 408 af 1. maj 2007 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

Bekendtgørelse om miljøgodkendelse og samtidig sagsbehandling af ferskvandsdambrug, Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 130 af 8. februar 2012.

Bekendtgørelse om kvalitetskrav for vandområder og krav til udledning af visse farlige stoffer til vandløb, søer eller havet, Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 1022 af 25. august 2010.

Bekendtgørelse om kvalitetskrav til miljømålinger. Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 900 af 17. august 2011.

Bekendtgørelse om anvendelse af affaldsprodukter til jordbrugsformål, Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 1650 af 13. dec. 2006 (Slambekendtgørelsen).

Bekendtgørelse om vurdering af visse offentlige og private anlægs virkning på miljøet (VVM) i medfør af lov om planlægning, Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 1510 af 15. december 2010.

Bekendtgørelse om spildevandstilladelser m.v. efter miljøbeskyttelseslovens kapitel 3 og 4, Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 1448 af 11. december 2007.

Bekendtgørelse om godkendelse af listevirksomhed, nr. 1640 af 13. december 2006 (godkendelsesbekendtgørelsen).

Kommuneplan 2009-2021 for Ringkøbing-Skjern Kommune.

Lov om miljøbeskyttelse, lovbekendtgørelse nr. 1757 af 22. december 2006 (miljøbeskyttelsesloven).

Naturstyrelsen 2011a. Vandplan 2010-2015 – Hovedvandopland 1.8. Vanddistrikt Jylland og Fyn. Miljøministeriet, Naturstyrelsen.

Naturstyrelsen 2011b. Natura 2000-plan 2010-2015. Ringkøbing Fjord og Nymindestrømmen. Natura 2000-område nr. 69, habitatområde H62, fuglebeskyttelsesområde F43. Miljøministeriet, Naturstyrelsen.

9.2 Vejledninger og rapporter

Anderberg, C., Aagaard, J., Christensen, S.T., Møllergaard, S., Bille, H.M. & Stæhr, K. 2008. Redegørelse vedrørende det tekniske grundlag for miljøgodkendelse af dambrug. Danmarks Fiskeriundersøgelser, Rapport nr. 52 - 98.

Dansk Akvakultur, DTU Aqua, DHI m.fl. 2011. Dambrugsteknologi – Optimering af driften på etablerede modeldambrug og fortsat videreudvikling af recirkuleringsteknologien, Sammenfatning. Dansk Akvakultur mfl. 2011.

Fjorback, C. 2011. Risikovurdering for Ringkøbing-Fjord samt vandløbssystemerne med afstrømning til fjorden – brug og udledning af medicin- og hjælpestoffer. Rapport fra Niras A/S.

Friberg, N., Skriver, J., Larsen, S.E., Pedersen, M.L. og Buffagni, A. 2008. Stream macroinvertebrate occurrence along gradients in organic pollution and eutropication. *Freshwater Biology* 55: 1405-1419.

Larsen, S.E., Svendsen, L.M. 1998 Afløbskontrol på dambrug. Statistiske aspekter og spstilling af kontrolprogrammer. Faglig rapport fra DMU nr. 260.

Larsen, S.E. og Svendsen, L.M., 2002. Notat vedrørende tilpasning af udlederkrav ved overgang fra tilstandskontrol til transportkontrol i Bovbjerg Pedersen, P., Grønborg, O. & Svendsen, L.M., (reds.) 2003. Modeldambrug – specifikationer og godkendelseskrav. Rapport fra faglig arbejdsgruppe". Arbejdsrapport fra DMU nr. 183.

Larsen, S.E., Svendsen, L.M. 1998 Afløbskontrol på dambrug. Statistiske aspekter og opstilling af kontrolprogrammer. Faglig rapport fra DMU nr. 260.

Miljøstyrelsen 2012. FAQ ny bekendtgørelse om ferskvandsdambrug (www.mst.dk).

Miljøstyrelsen 2008. Vejledning nr. 3/2008, Vejledning om godkendelse af ferskvandsdambrug.

Miljøstyrelsen 1998. Biologisk bedømmelse af vandløbskvalitet. Vejledning fra miljøstyrelsen nr. 5 1998.

Naturstyrelsen 2011a. Vandplan 2010-2015 – Hovedvandopland 1.8. Vanddistrikt Jylland og Fyn. Miljøministeriet, Naturstyrelsen.

Naturstyrelsen 2011b. Natura 2000-plan 2010-2015. Ringkøbing Fjord og Nymindestrømmen. Natura 2000-område nr. 69, habitatområde H62, fuglebeskyttelsesområde F43. Miljøministeriet, Naturstyrelsen.

Ringkøbing-Skjern Kommune 2009. Masterplan – udvikling af akvakultur i Ringkøbing-Skjern Kommune 2009-2015.

Ringkøbing Amt 2005. Vandføringens medianminimum ved dambrug 2004.

Sortkjær, O., Henriksen, N.H., Heinecke, R.D. & Pedersen, L-F. 2008. Optimering af behandlingseffekten i akvakultur 2008a. Minimering af forbrug og udledning af hjælpestof-

fer. Danmarks Miljøundersøgelser., Aarhus Universitet. 124s. – Faglig rapport fra DMU nr. 659.

Sortkjær, O., Pedersen, L-F & Ovesen, N.B. 2008b. Omsætningen af formalin i danske dambrug. Danmarks Miljøundersøgelser, Aarhus Universitet. 122 s. – Faglig rapport fra DMU nr. 699.

Svendsen, L.M., Sortkjær, O., Ovesen, N.B. Skriver, J., Larsen, S.E., Bouttrup, S., Pedersen, P.B., Rasmussen, P.S., Dalsgaard, A.T. & Suhr, L. 2008. Modeldambrug under forsøgsordningen – Faglig slutrapport for "Måle og dokumentationsprojekt for modeldambrug" juni 2008, DTU Aqua-rapport nr.: 193-08.

Svendsen, L.M., Larsen, S.E., Dalsgaard, A.J.T., Pedner, L.J. & Michelsen, K. 2011. renseeffektivitet på model 1 dambrug. Rapport af WP α under dambrugsteknologiprojektet. Danmarks Miljøundersøgelser, Aarhus Universitet. 106 s. – Faglig rapport fra DMU nr. 842.

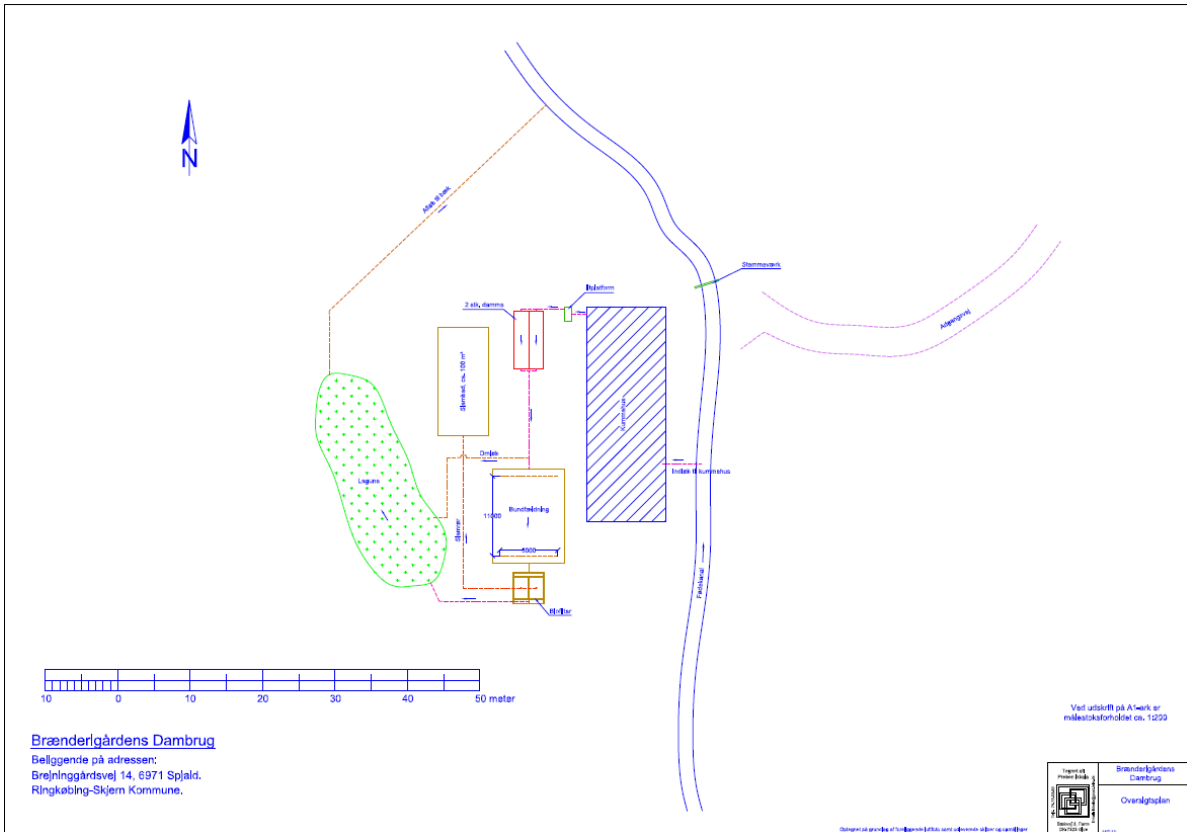
Svendsen et al. 2008. Modeldambrug under forsøgsordningen – Faglig slutrapport for "Måle og dokumentationsprojekt for modeldambrug" juni 2008, DTU Aqua-rapport nr.: 193-08.

100oversigtskort - Bilag 2

Nærområder ved Brænderigårdens Dambrug.

11 Situationstegning - bilag 3

Ansøgt indretning af dambruget.

12 Forholdsregler ved uheld, driftsforstyrrelser mv. – Bilag 4

Nedenfor er angivet dambrugets forholdsregler ved uheld, driftsforstyrrelser mv. Afsnittene nedenfor er fra dambrugets ansøgning om miljøgodkendelse.

Driftsforstyrrelser

Til imødegåelse af driftsforstyrrelser vil der være mulighed for at indsætte et nødstrømsanlæg i tilfælde af strømudfald. Dambrugets rensningsanlæg vil fungere uanset eventuelle strømudfald, idet de kun er effektforbrugende under oprensning henholdsvis bortpumpning af slam.

I tilfælde af akut vandløbsforurening vil dambrugets vandindtag kunne afspærres, idet den nye indretning giver mulighed for at drive dambruget uden vandindtag fra åen i en længere periode uden væsentlig risiko for besætningen.

I det følgende listes nogle af de mulige driftsforstyrrelser og uheld som vil kunne medføre væsentlig forøget forurening fra dambruget, desuden er procedure til afhjælpning og minimering af uheldets omfang angivet:

Forurening af dambrugets indløbsvand

Forurening af dambrugets indløbsvand kan eksempelvis ske ved kraftig vedligeholdelse af vandløbet, ulovlig udledning af gylle, mælkevand, olie mv., ulovlig indretning af drikkested til kreaturer, spuling af markdræn m.v. – alt opstrøms dambruget.

Et særligt problem for dambruget kan være ikke rettidig varsling (mindst en uge) før vedligeholdelse af vandløbet opstrøms dambruget finder sted.

For at imødegå denne problemstilling, foretages normalt flere gange i døgnet visuel inspektion af dambrugets indløbsvand. I tilfælde af unormale tilstande alarmeres den driftsansvarlige og dambrugets nødprocedure for imødekommelse af denne situation sættes i værk.

Procedure ved akut forurening af dambrugets indløbsvand:

- Vandindtaget til dambruget blokeres ved indløbsristen (Stand ulykken!!)
- Opstart af returpumpe fodring indstilles / luk af for foderautomater alarmer 112 og meld vandforureningsalarm
- Forureningskilden søges lokaliseret og stoppet
- Udtagning af vandprøver opstrøms dambruget i rengjorte dunke (forefindes på dambruget)

Udbrud af sygdom i fiskebestanden (ved smittespredning)

Udbrud af sygdom i fiskebestanden kan dels være forårsaget af smittespredning, dels være miljømæssigt betingede. Ved forurening af dambrugets indløbsvand er det således normalt, at der opstår problemer med akut gælleinfektion hos fiskene.

Smittespredning via fugle søges hindret ved opsætning af mågenet. Smittespredning via indløbsvandet kan vanskeligt hindres. M.h.p. yderligere hindring af smittespredning

via fodtøj skal alle besøgende enten skifte fodtøj, eller have deres fodtøj desinficeret inden dambruget betrædes.

Risikoen for udbrud af sygdomme forsøges ligeledes minimeret ved en høj grad af hygiejne på dambruget, foderautomater justeres og desinficeres regelmæssigt, ligesom øvrigt driftsudstyr desinficeres efter brug.

Desuden foretages normalt flere gange i døgnet visuel inspektion af fiskenes helbredsmæssige tilstand m.h.p. kontrol. I tilfælde af unormale tilstande alarmeres den driftsansvarlige og dambrugets nødprocedure for imødekommelse af denne situation sættes i værk.

Procedure ved konstatering af sygdom blandt fiskene:

- Fodring indstilles
- Luk af for foderautomater
- Kontakt til dyrlæge
- Behandling efter dyrlægens forskrifter.

Strøमुdfald

Brænderi gårdens dambrug er etableret således, at vand flowet gennem dambruget udelukkende sker ved gravitation genereret af vandspejls forskellen mellem dambruget indløbskanal og udløbet fra dambruget, et kortvarigt strøमुdfald vil således ikke påvirke driften af dambruget nævneværdigt.

Procedure ved strøमुdfald:

- Samtlige relæer kontrolleres
- Fodring indstilles/ luk af for foderautomater
- Elektriker og lokal energiselskab kontaktes

Håndteringsuheld

Håndteringsuheld kan i værste fald forårsage personskade, fiskedød intern på dambruget og/eller forurening af det eksterne miljø nedstrøms dambruget.

For at imødegå problemstillingen omkring håndterings - uheld, instrueres dambrugets medarbejdere behørigt i brugen af de enkelte maskiner på dambruget, samt i R- og S-sætninger, som er gældende i forbindelse med anvendelsen af de enkelte hjælpepestoffer.

Ved håndteringsuheld med personskade, alarmeres på tlf: 112 eller der konsulteres en læge efter behov.

Ved håndteringsuheld med intern fiskedød og/eller forurening af det eksterne miljø nedstrøms dambruget til følge, iværksættes følgende aktionsplan

Procedure ved akut forurening af dambruget og dets afløbsvand:

- Forureningskilden søges lokaliseret og stoppet (Stands ulykken!!)
- Fodring indstilles / luk af for foderautomater
- Opstart af beluftsings/iltningsanlæg efter behov

- Alarmer 112 og meld vandforureningsalarm

Procedure for minimering af risiko for ovenstående uheld indtræffer

For at minimere risikoen for at ovenstående hændelser indtræffer er nedenstående procedurer indarbejdet i de daglige arbejdsgange på dambruget.

Eftersyn:

Proceduren for eftersyn på dambruget ligger først og fremmest i, at vagthavende på dambruget har pligt til at indberette alle afvigelser fra optimal driftstilstanden til den driftsansvarlige.

Der anvendes håndholdt iltmåler og pH-måler til intern kontrol af vandkvalitet.

Vedligeholdelse:

Med hensyn til den generelle vedligeholdelse af dambruget og dets tekniske installationer, aftales de konkrete arbejdsopgaver fra dag til dag mellem den/de ansatte og ansvarshavende.

Vedligeholdelse af renseforanstaltninger:

Oprensning dambrugets bundfældningsanlæg foregår efter dambrugsbekendtgørelsen, dog oprenses slamfagene i kanalerne efter behov, normalt ca. 4 gang om ugen. Der føres dagligt tilsyn med anlægget. Ved afvigelse af normaldrift foretages udbedrende handlinger efter samråd med den driftsansvarlige, således at maksimal renseevne så vidt muligt altid opretholdes.

13 Udlederkrav. Kontrol af dambrugets udledninger – Bilag 5

13.1 Generelt

Udlederkrav for kvælstof og fosfor fastsættes ved transportkontrol. BI_5 og ammonium fastsættes ved tilstandskontrol. I fastsættelsen er der taget udgangspunkt i Larsen og Svendsen (2002 og 1998).

13.2 Forudsætninger relateret til vandindtag

Brænderigårdens Dambrug indvinder overfladevand fra Brejninggård Bæk. I henhold til dambrugsbekendtgørelsen må et dambrug på foderregulering og en fodertilladelse på 12,8 tons pr. år maksimalt indvinde 60 l/s.

I forhold til beregning af udlederkravene anvendes medianminimumsvandføringen nedstrøms dambruget. Værdien kan ændre sig med tiden, men på nuværende tidspunkt er den fastsat til 25 l/s nedstrøms dambruget (Ringkjøbing Amt 2005).

Dambrugsbekendtgørelsen fastsætter en række udledergrænseværdier og kontrolregler for udledte stoffer, som dambruget skal overholde. Disse er skitserede nedenfor.

13.2.1 Afløbskontrol for BI_5 og ammonium (tilstandskontrol)

For BI_5 har kommunen besluttet at fastsætte skærpet krav af hensyn til vandløbets målopfyldelse. Udlederkravet skærpes med en faktor 0,55 for at sikre målopfyldelsen fremadrettet.

Koncentrationer af nedenstående stoffer i ufiltreret vand fra ferskvandsdambrugets samlede indløb og samlede udløb må maksimalt forøges med følgende udledergrænseværdier (benævnt U_k).

g) $U_k: BI_5 = 1,0 \text{ mg/l} * F_{\text{skærp}}(BI_5) * Q_{\text{mm}}/Q_{\text{va}}$

h) $U_k: \text{Ammonium_N} = 0,4 \text{ mg/l} * Q_{\text{mm}}/Q_{\text{va}}$

i)

j) Hvor

k) Q_{mm} = medianminimumsvandføring ved dambruget.

Q_{va} = aktuel vandafledning.

$F_{\text{skærp}}$ = skærpelse af udlederkrav af hensyn til vandløbets målopfyldelse.

$F_{\text{skærp}}(BI_5)$ fastsættes til 0,55.

Beregnete udledergrænseværdier med hensyn til BI_5 og ammonium for Brænderigårdens Dambrug er oplistet i tabellen nedenfor.

Parameter	Døgnudledning kg/døgn (U_k).
BI_5	1,2
Ammonium	0,9

Dambrugets gennemsnitlige netto døgnudledning med 12 egenkontroller (365 dage) skal overholde følgende kontrolregel:

$$d_k + k_k(n) \times s_k \leq U_k$$

Hvor:

d_k = gennemsnit af de daglig målte nettokoncentrationer i udledningen (forskellen i koncentration i udløb og indløb for prøvetagningen).

$k_k(n)$ = justeringsfaktoren ved tilstandskontrol for 12 prøver, $k_k(12) = 0,3586$

s_k = spredningen på de n (normalt 12) nettokoncentrationer i udledningerne

U_k = udledergrænseværdi. Se beregning ovenfor.

Justeringsfaktoren relaterer sig til antallet af egenkontroller, og for tilstandskontrol er der iberegnet, at højst 20 procent af prøverne i en kontrolperiode må overskride grænseværdien (den kritiske fraktion).

13.2.2 Afløbskontrol for total-N og total-P (transportkontrol):

Koncentrationer af nedenstående stoffer i ufiltreret vand fra ferskvandsdambrugets samlede indløb og samlede udløb må maksimalt forøges med følgende udledergrænseværdier (benævnt U_{TK}).

- l) U_{TK} : Total N = $0,6 \text{ mg/l} \times Q_{mm}/Q_{va}$
- m) U_{TK} : Total P = $0,05 \text{ mg/l} \times Q_{mm}/Q_{va}$
- n) Q_{mm} = medianminimumsvandføring ved dambruget.
- Q_{va} = aktuel vandafledning.
- o)

For total-N og total-P gælder, at udledergrænseværdierne (U_{TK}) skal tilpasses ved overgangen fra tilstandskontrol til transportkontrol ved beregning af korrigerede udledergrænseværdier (U_T).

$$U_T = U_{TK} + (k_T - k_k) \times S_T$$

Beregnete udledergrænseværdier med hensyn til N og P for Brænderigårdens Dambrug er oplyst i tabellen nedenfor.

Parameter	Døgnudledning kg/døgn (U_T)
Total-N	$1,3 \text{ kg/døgn} + (k_T - k_k) \times s_T$
Total-P	$0,11 \text{ kg/døgn} + (k_T - k_k) \times s_T$

Dambrugets gennemsnitlige netto døgnudledning med 12 egenkontroller (365 dage) skal herefter overholde følgende kontrolregel:

$$d_T + k_T(n) \cdot s_T \leq U_T$$

hvor

U_T = korrigerede udledergrænseværdi (kg pr. døgn)

s_T = spredningen på de n (normalt 12) nettokoncentrationer i udledningerne

$k_T(n)$ = justeringsfaktoren ved transportkontrol for n=12 prøver. $k_T(12) = -0,5205$

$k_k(n)$ = justeringsfaktoren ved tilstandskontrol for n=12 prøver. $k_k(12) = 0,3586$

d_T = gennemsnit af nettoudledningen på prøvetagningsdage (forskul i transport i udløb og transport i indløb baseret på målte koncentrationer i vandindtag og vandafledning og tilsvarende målte vandmængder i prøvetagningsdøgnet).

Justeringsfaktoren relaterer sig til antallet af egenkontroller, og for transportkontrol er der iberegnet, at højst 50 procent af prøverne i en kontrolperiode må overskride grænseværdien (den kritiske fraktion). Justeringsfaktoren for transportkontrol ($K_k(n)$) bliver her negativ.

Der anvendes som udgangspunkt standardspredningen 0,502 for total-kvælstof og 0,032 for total-fosfor, jf. dambrugsbekendtgørelsen bilag 2. Ved indsættelse i formlen skal standardspredningen normaliseres ift. vandafledningen med dambrugets tilladte daglige vandafledning så s_T indsættes i kg/døgn. Kommunen kan vælge at anvende den aktuelle spredning, såfremt der foreligger tilstrækkelig data.

14 Behandlingsprocedure for hjælpestoffer – Bilag 6

Behandlingsprocedure for hjælpestoffer på Brænderigårdens Dambrug. For at sikre overholdelse af de specifikke vilkår vedrørende hjælpestoffer i godkendelsen skal nedenstående behandlingsprocedure følges. Behandlingsprocedure for medicinstoffer fremgår af vilkårene.

Stof	Total dosering aktivt stof	Antal enheder der må behandles af gangen	Kommentarer
Formalin	0,8 kg (100 %)	Optil 16 kummer	Der doseres 15 mg formaldehyd/l til fuld vandvolumen i op til 16 kummer. Vandindtaget er 12 l/s under behandlingen. Behandlingen kan gentages hver dag. Der kan anvendes 3,1 liter 24,5 % formalin eller 2,1 liter 37 % formalin.
Brintoverilte H ₂ O ₂ -opløsning	0,5 kg (100 %).	Hele anlægget	Der doseres 5 mg H ₂ O ₂ /l ved fuld vandvolumen i hele anlægget. Vandindtaget er 12 l/s under behandlingen. Behandlingen kan gentages hver dag. Der kan anvendes op til 1,6 liter 30 procent opløsning eller 1,4 liter 35 procent opløsning.
Pereddikesyre (Divosan eller Peraqua+)	0,16 kg (100 %)	Hele anlægget	Der doseres 1,6 mg pereddikesyre/l ved fuld vandvolumen i anlægget. Vandindtaget er 12 l/s under behandlingen. Behandlingen kan gentages hver dag. Peraqua+ har et deklareret indhold på 20-50 % H ₂ O ₂ og 10-17 % pereddikesyre. Divosan har en deklareret indhold på 10-15 % H ₂ O ₂ og 1-5 % pereddikesyre.

15 Forudsætning for beregninger af medicin- og hjælpestoffer – Bilag 7

Forudsætningerne og de tekniske forhold vedrørende beregning af maksimale koncentrationer (tilladelige og aktuelle) ved udløbet af dambruget fremgår af nedenstående tabel.

Omsætning/ Immobilisering	<p>Hjælpestoffer: Omsætningsraterne for hjælpestoffer tager udgangspunkt i bilag 8 i Bekendtgørelse nr. 130 af 8. februar 2012. Følgende omsætningsfaktorer for hjælpestoffer er brugt:</p>					
		Formaldehyd	Brintoverilte	Pereddikesyre	Kobber og kloramin-T	
	Vandfase (mg/l/t)	0,05	2,0	0,25	0	
	Sediment (mg/l/m ² /t)	115	1000	-	0	
	Biofilter (mg/l/m ² /t)	10	100	5	0	
Lagune (mg/l/m ² /t)	130	4000	500	0		
	<p>Til brug i udledningsberegninger (PoolSim el. lign.) er der for formalin og brintoverilte beregnet en vægtet omsætningsrate for damme, bagkanaler og bundfældningsbassiner når disse er uden fast bund. Den vægtede omsætningsrate kombinerer omsætningen i vandfase med omsætning i sediment og en angivelse i mg/l/t. Beregningen foretages som angivet i et notat til Akvakulturudvalget i 2010 "Notat vedr. beregning af resulterende hjælpestofudledning fra dambrug". Beregningen tager udgangspunkt i omsætningsraten i vandfasen og adderer en korrigeret sedimentomsætning. Den korrigerede sedimentomsætning er beregnet som forholdet mellem omsætningen i sedimentet og gennemsnitsdybden.</p> <p>I produktionsanlæg med fast bund anvendes udelukkende omsætningsrater for vandfase.</p> <p>Omsætningsraterne for laguner er vægtet ved at dividere med gennemsnitsdybden. Herved fås en rate i mg/l/t, som kan anvendes i PoolSim.</p> <p>Medicin: For medicin bruges følgende genfindelsesprocenter (GF) og udledningsperioder (UP), jf. bilag 8 i Bekendtgørelse nr. 130 af 8. februar 2012. Ved denne udledningsperiode forventes 90 procent af stoffet at være udledt. Der tages udgangspunkt i en behandlingsperiode på 10 dage.</p>					
	Oxolin-syre	Florfenicol	Amoxicillin	Oxytetracyclin	Sulfadiazin	Trimethoprim
GF %	100	61	100	100	100	100
UP dg.	17	21	Antaget 10	Antaget 10	15	15

Udledningsperiodens betydning	Udledningen af medicin betragtes som kontinuerte udledninger og med en peak i udledningen efter 10 dage. Både miljøkvalitetskravet (MKK) og korttidsmiljøkravet (KMKK) skal være overholdt i udledningsperioden. For de fleste mediciner vil en beregning af overholdelse af MKK samtidig sikre overholdelse af KMKK. For oxolinsyre ligger MKK og KMKK meget tæt. Det betyder, at en beregning udelukkende efter MKK for oxolinsyre vil kunne risikere overskridelse af KMKK. Derfor er der lavet en antagelse om at hele den dagligt tilsatte dosis udledes pr. dag. Se supplerende beregning for oxolinsyre nedenfor.
Risikovurdering/ Reduktion af miljøkvalitetskravene - MKK og KMKK	Den andel af medianminimumsvandføringen, der kan bruges til fortynding af medicin- og hjælpestof er fastsat i risikovurderingen ved udledning af medicin- og hjælpestoffer.
Beregning af gennemsnits-koncentrationer i udløb.	<p>Medicin: Her anvendes massebetragtninger. Stofkoncentrationerne i udløbet beregnes ud fra den anvendte døgndosis i forhold til dambrugets vandindtag pr. døgn. Desuden bruges de ovennævnte genfindelsesprocenter.</p> <p>Hjælpestoffer: 24 timer bruges som behandlingsperiode/påvirkningsperiode. For denne periode beregnes en gennemsnitskoncentration. Perioden defineres som henholdsvis 12 timer før og efter max. koncentrationen i udledningen. 24 timer er også anvendt i de tilfælde hvor udledningen strækker sig udover 24 timer (typisk når det er antaget, at der ikke sker reduktion af et hjælpestof).</p>
Beregning af den maksimale gennemsnitskonc. ($C_{\text{middelmax}}$) og maks. konc. (C_{max}) i dambrugets udløb.	<p>Maksimal tilladelig gennemsnitlig konc. i udledning fra dambrug:</p> $C_{\text{middelmax}} = \text{MKK} * \frac{Q_{\text{mm}}}{Q_{\text{dambrug}}} * \text{evt.R fak.}$ <p>Maksimal tilladelig konc. i udledning fra dambrug:</p> $C_{\text{max}} = \text{KMKK} * \frac{Q_{\text{mm}}}{Q_{\text{dambrug}}} * \text{evt.R fak.}$
Beregning af koncentrationer i udløb.	Sortkjærs fortyndingsmodel (PoolSim) bruges. Modellen kan på baggrund af bassinstørrelser, vandflow (herunder evt. recirkulering) og eventuelle nedbrydnings/omsætningsrater forudsige de forventelige mængder af et stof i dambrugets udløb ved et givent brug, et hvilket som helst sted på dambruget.

Perioden før der kan behandles igen med samme hjælpestof	Længden af den periode, der skal gå før behandling med et hjælpestof må gentages, defineres ved perioden fra det tidspunkt, hvor stoffet optræder i recipienten til tidspunktet, hvor stofkoncentrationen i recipienten er 5 % af det pågældende miljøkvalitetskriterium, MKK.
Længerevarende udledning	Medicinering med antibiotika strækker sig over 5-10 dage med daglige doseringer og udledningen betragtes som kontinuerlig. Anvendelsen af hjælpestoffer (engangsdosering) i recirkulerede anlæg fører til udledning med en varighed på mere end 24 timer og betragtes som kontinuerlig.

Procedure for beregning af de maksimale tilladelige koncentrationer i dambrugets udløb

De maksimale tilladelige koncentrationer (C_x) (dvs. når miljøkvalitetskravene overholdes i dambrugets udløb) er beregnet ud fra miljøkvalitetskravene (MKK og KMKK), den fortyndingsfaktor (FF), der opnås i den aktuelle recipient, samt reduktionsfaktorerne, jf. risikovurdering for vandløbssystemet.

Koncentrationerne beregnes efter følgende formler:

Maksimal tilladelige middelkoncentrationer: $C_{\text{middelmax}} = \text{MKK} * \text{FF} * \text{evt. R-fak.}$

Maksimal tilladelige koncentrationer: $C_{\text{max}} = \text{KMKK} * \text{FF} * \text{evt. R-fak.}$

hvor, fortyndingsfaktoren $\text{FF} = Q_{\text{mm}} / Q_{\text{dambrug}}$

Q_{mm} = Recipientens medianminimumsvandføring umiddelbart nedstrøms dambruget.

Q_{dambrug} = Vandføringen gennem dambruget

MKK = Miljøkvalitetskrav

KMKK = Korttidsmiljøkvalitetskrav

R-fak. = Reduktionsfaktor, jf. risikovurdering for vandløbssystemet

Beregning af tilladte, maksimale koncentrationer i dambrugets udløb

Hjælpestoffer

Som eksempel vises her beregningen for brintoverilte.

Maksimal afledning i eksemplet er sat til 217 l/s til en medianminimumsvandføring på 40 l/s. Andelen af medianminimumsvandføringen til fortynding er sat til 50 procent jf. risikovurderingen.

Den maksimale tilladelige gennemsnitskonc. ($C_{\text{middelmax}}$) for brintoverilte fås til 5,3 µg/l ved,

$$C_{\text{middelmax}} \quad 0,5 \quad 10,0 \quad \text{g/l} \quad \frac{230 \text{ l/s}}{217 \text{ l/s}}$$

og den maksimale tilladelige maks. konc. (C_{max}) for brintoverilte fås til 53,0 µg/l ved,

$$C_{\text{max}} \quad 0,5 \quad 100 \quad \text{g/l} \quad \frac{230 \text{ l/s}}{217 \text{ l/s}}$$

Hvis denne tilladelses behandlingsprocedurer følges vil de aktuelle koncentrationer i dambrugets udløb kunne beregnes gennem f.eks. Poolsim (ikke anvendt her). Disse værdier vil skulle være mindre end ovenstående værdier.

Medicin

Som eksempel vises her en beregning for brug af medicinen sulfadiazin.

Ved behandling med sulfadiazin benyttes en dosis på 25 mg/kg fisk pr. døgn. Sulfadiazin gives igennem foderet og tildeles fiskene i det antal dage som den ordinerede dyrlæge foreskriver. Miljøkvalitetskravet er 4,6 g/l.

Der tages udgangspunkt i en vandafledning på 217 l/s ved medicinbehandling. Det antages, at der genfindes 100 % af det brugte sulfadiazin i recipienten. Der tages udgangspunkt i en behandlingsperiode på 10 dage og en udledningsperiode på 15 dage (periode indtil 90 % af stoffet er udskilt fra fiskene).

Det betyder, at der kan bruges (mg/døgn):

Maksimal tilladelig mængde tilført sulfadiazin (mg/døgn)	:	$\frac{R\text{-fak} \cdot \text{MKK} \cdot (Q_{\text{mm}} \times \text{antal sek/døgn.})}{1.000}$	=	$\frac{1 \cdot 4,6 \cdot (230 \cdot 0,5 \cdot 86.400 \cdot 15)}{1.000 \cdot 10}$	=	68.558 mg/døgn
--	---	---	---	--	---	----------------

Mængde fisk, der kan behandles pr. døgn (kg)	:	$\frac{68.558 \text{ mg/døgn}}{25 \text{ mg/kg fisk pr. døgn}}$	=	2.742 kg
--	---	---	---	----------

I følgende udregning forudsættes det, at der maksimalt behandles 2.742 kg fisk. For at behandle denne mængde fisk, skal der ifølge ovenstående tilsættes 68,6 g sulfadiazin i de 10 dage, hvor behandlingen foregår.

Dambrugets udlederkrav fastsættes som den maksimale udledning pr. døgn i udledningsperioden (15 dage).

Maksimal udledning pr. døgn i udledningsperioden	:	$\frac{68.558 \text{ g/døgn} \times 10 \text{ døgn}}{1000 \cdot 15 \text{ døgn}}$	=	45.705 mg/døgn
--	---	---	---	----------------

For de fleste mediciner vil en beregning af overholdelse af MKK samtidig sikre overholdelse af KMKK. Disse beregnes som eksemplet ovenfor. For oxolinsyre ligger MKK og KMKK dog meget tæt. Det betyder, at en beregning udelukkende efter MKK for oxolin-

syre vil kunne risikere overskridelse af KMKK. Derfor er der lavet en antagelse om at hele den dagligt tilsatte dosis for oxolinsyre udledes pr. dag. Det giver en noget lavere tilladt mængde fisk, som kan behandles med oxolinsyre end med beregningsmetoden ovenfor, hvor der udelukkende anvendes MKK. Det følgende er et eksempel:

Maksimal tilladelig mængde tilført sulfadiazin (mg/døgn)	$R\text{-fak} \cdot KMKK \cdot (Q_{mm} \times \text{antal sek/døgn.})$	$1 \cdot 18 \cdot (230 \cdot 0,5 \cdot 86.400)$	=	178.848	mg/døgn
Mængde fisk, der kan behandles pr. døgn (kg)	:	$\frac{178.848 \text{ mg/døgn}}{10 \text{ mg/kg fisk pr. døgn}}$	=	17.844	kg

Ovennævnte antagelse medfører, at der for oxolinsyre ikke skal korrigeres for at udledningsperioden er længere end behandlingsperioden. Udlederkravet fastsættes derfor til 178.848 mg/døgn.

16 Dokumentation af vilkår til støj - Bilag 8

Dokumentation for overholdelse af støjvilkår skal ske ved støjmålinger i omgivelserne, udført efter Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 og 6/1984 eller kildestøjsmålinger kombineret med beregning udført efter den nordiske beregningsmodel for ekstern industristøj som beskrevet i Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1993.

Kvalitetskrav til målinger og afrapportering

Målinger og beregninger skal udføres af et firma/ laboratorium, der er akkrediteret til støjmålinger eller af en person, som er certificeret til at udføre sådanne målinger, jf. "Bekendtgørelse om kvalitetskrav til miljømålinger nr. 900 af 17. august 2011".

Målinger og afrapportering skal udføres som angivet i bekendtgørelsens bilag 4.

Kontrolmålinger skal udføres, når virksomheden er i drift ved maksimal belastning, og driftsforholdene skal beskrives i målerapporten.

Ved beregninger skal rapporten indeholde de nødvendige oplysninger om beregningernes forudsætninger. Støjkilderne skal beskrives og deres kildestyrke angives.

For hver enkelt støjkilde, hvor der foretages målinger, skal desuden angives lydtrykkniveauet i dB(A), målt i et geometriske veldefineret og - så vidt muligt - let tilgængeligt kontrolpunkt tæt på kilden. Jvf. Miljøstyrelsens vejledning 5/1993 pkt.3.1.

Rapporten sendes til tilsynsmyndigheden senest 2 måneder efter, at målingen er gennemført.

Vurdering af resultater

Støjgrænsen anses for overholdt, hvis de målte eller beregnede værdier ligger under vilkårets grænseværdi med tillæg af måleubestemthed. For faste støjkilder kan der normalt accepteres en maksimal måleubestemthed på 3 dB(A), jvf. Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1993, pkt. 3.5.

17 Driftsjournalens indhold. Bilag 9

Ferskvandsdambrugets driftsjournal skal indeholde oplysning om følgende forhold:

Aktuel bestand af fisk pr. måned.

Tilgang af fisk.

Afgang af fisk ved salg.

Indkøb af foder med angivelse af fodertyper. Foderets sammensætning, skal til- lige kunne dokumenteres ved hjælp af varedeklaration eller analyseresultater fra et autoriseret laboratorium.

Mængde af anvendte af hjælpestoffer til vandbehandling med angivelse af hjæl- pemidlets navn og mængde, numre på damme der er behandlet, samt begyndel- ses- og slutdato for behandlingen.

Mængde af anvendte mediciner til sygdomsbekæmpelse med angivelse af præ- paratets navn og mængde, numrene på damme der er behandlet samt begyn- delses- og slutdato for behandlingen.

Tidspunkt for oprensning af kanaler og fiskedamme samt slamudtømning fra bundfældningsanlæg. Den oprensede mængde slam skal skønnes.

Tidspunkt for oprensning af slamdepot. Den oprensede mængde slam skal skøn- nes.

Afgang af døde fisk med angivelse af mængde, art og opgørelsesperiode. Eks- traordinært store mængder opgøres straks.

Vandforbrug. Registreringen skal ske kontinuert ved hjælp af flowmåler i indtag og udløb med en nøjagtighed på 5 %. Logfil skal være tilgængelig i forbindelse med driftsjournalen. Øjeblikkeligt og gennemsnitligt vandforbrug skal altid opgø- res samtidig med gennemførelsen af egenkontrollen.

Returpumpning. Angivelse af periode og mængde.

Slutdeponering af slam. Opgørelsen sker, hver gang slam bortskaffes, med op- lysning om, hvor slammet blev deponeret

13) Ferskvandsdambrugets egenkontrol.

17.1.1 I forbindelse med anvendelse og udledning af medicin og hjælpestoffer skal dambrugets driftsjournal som minimum indeholde følgende oplysninger:

Årsag til brug af hjælpestof eller behandling med medicin.

Tidspunkt for forbrug af stofferne. Ved gentagen forbrug skal dette angi- ves.

Mængdeangivelse/dosering af stofferne og ved forbrug af hjælpestoffer skal metoden angives (f.eks. antal timer med recirkulering mv.).

Angivelse af produktionsenheder/damme, hvor stofferne anvendes med angivelse af bestandsstørrelse.

Årsag, mængde, type, antal damme og tidsrum for behandling med me- dicin og hjælpestoffer.

Henvisning til dyrlægens besøgsrapport når der anvendes medicin. Be- søgsrapporten skal opbevares sammen med driftsjournalen.

Afgang af døde fisk med angivelse af mængde og dato.

- 17.1.2 Det samlede forbrug af de enkelte mediciner og hjælpestoffer skal opgøres en gang om året (pr. 31. december) og indberettes til tilsynsmyndigheden senest den 1. februar det følgende år.

18 Skema til brug for screening (VVM-pligt). Bilag 10

VVM Myndighed	Ringkøbing-Skjern Kommune				
Basis oplysninger	Tekst				
Projekt beskrivelse - jf. anmeldelsen:	Miljøgodkendelse af eksisterende anlæg til klækning af ørredæg og opfodring af yngel til udsætning på ferskvandsdambrug. Der etableres forbedret rensning i form af nyt bundfældningsbassin, biofilter, plantelagune og nyt slamdepot.				
Navn og adresse på bygherre	Brænderigårdens Dambrug, Brejninggårdsvej 14, 6971 Spjald				
Bygherres kontaktperson og telefonnr.	Arne Lund Thomsen, 40456297				
Projektets placering	Brænderigårdens Dambrug, Brejninggårdsvej 14, 6971 Spjald				
Projektet berører følgende kommuner	Ringkøbing-Skjern				
Oversigtskort i målestok	Ingen				
Kortbilag i målestok	Ingen				
Forholdet til VVM reglerne		Ja		Nej	
Er anlægget opført på bilag 1 til bekendtgørelse nr. 1510 af 15. december 2010				X	Hvis ja, er der obligatorisk VVM-pligtigt
Er anlægget opført på bilag 2 til bekendtgørelse nr. 1510 af 15. december 2010:		X			Hvis ja, skal der gennemføres en screening, hvis nej, er anlægget ikke omfattet af VVM-reglerne og skal derfor ikke screenes
	Ikke relevant	Ja	Bør undersøges	Nej	Tekst
Anlæggets karakteristika:					
1. Arealbehovet i ha:					Dambrugets eksisterende areal på 4.000 m ² anvendes.
2. Er der andre ejere end Bygherre ?:				X	
3. Det bebyggede areal i m ² og bygningsmasse i m ³					300 m ² og 1200 m ³ (kummehuset)
4. Anlæggets maksimale bygningshøjde i m:					Der er ikke ansøgt om ændringer i bygningshøjden. Nuværende kummehus er ca. 4 meter højt

5. Anlæggets kapacitet for så vidt angår flow og opbevaring af: Råstoffer – type og mængde: Mellemprodukter – type og mængde: Færdigvarer – type og mængde:					Der produceres ørredyngel på baggrund af klækning af indkøbte øjenæg. Yngel opfodres til udsætning på ferskvandsdambrug. Dambruget har tilladelse til anvendelse af 12,8 tons foder årligt.								
6. Anlæggets kapacitet for strækingsanlæg:	X				-								
7. Anlæggets længde for strækingsanlæg:	X				-								
8. Anlægget behov for råstoffer – type og mængde: I anlægsfasen: I driftsfasen:					Ingen								
9. Behov for vand – kvalitet og mængde: I anlægsfasen: I driftsfasen:					Virksomheden har en tilladelse til indvinding af overfladevand fra Brejninggård Bæk indtil 1. april 2015 og tilladelse til indvinding af grundvand fra boring indtil 13. januar 2025. Anlægget miljøgodkendes med et maksimalt vandindtag på 60 l/s. Dog skal der altid løbe minimum ½ Qmm over stemmeværket. Der meddeles ny tilladelse til indvinding af overfladevand i forbindelse med miljøgodkendelsen jf. dambrugsbekendtgørelsens § 18.								
10. Forudsætter anlægget etablering af yderligere vandforsyningskapacitet:				X									
11. Affaldstype og mængder, som følge af anlægget: Farligt affald: Andet affald: Spildevand:					<p>Eventuelt farligt affald afhændes efter kommunens gældende regulativer.</p> <p>Anlægget producerer omkring 13 tons slam om året, som vil blive rensset fra spildevandet og pumpet til slambassinet. Slammet kan herfra transporteres til biogas, udbringning på landbrugsjord eller deponering alt efter indholdet af cadmium og nikkel i slammet.</p> <p>Med hensyn til spildevand bliver den fremtidige teoretiske udledning som nedenstående ved anvendelse af 12,8 tons foder pr. år, som er fuld produktion og en foderkvotient på 0,8. Det giver en produktion på 16 tons fisk.</p> <table border="1" data-bbox="994 1299 1883 1369"> <thead> <tr> <th>Parameter</th> <th>Produktionsbidrag (kg/år)</th> <th>Forudsat Rensegrad</th> <th>Udledning (kg/år)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>	Parameter	Produktionsbidrag (kg/år)	Forudsat Rensegrad	Udledning (kg/år)				
Parameter	Produktionsbidrag (kg/år)	Forudsat Rensegrad	Udledning (kg/år)										

					Ammonium-N	329	50	165	
					Kvælstof (N)	525	25	475	
					Fosfor (P)	85	60	34	
12. Kræver bortskaffelse af affald og spildevand ændringer af bestående ordninger:				X	Udlederkravet for BI ₅ skærpes med en faktor 0,55 i forhold til den nuværende udledning for at sikre målopfyldelse i vandløbet nedstrøms anlægget.				
13. Overskrides de vejledende grænseværdier for støj:				X	Der er ikke lokalplanlagte områder i nærheden. Nærmeste naboejendom er Brejninggård Efterskole, der ligger ca. 100 meter fra anlægget. Den nuværende drift har ikke givet anledning til støjklager, og den ændrede indretning og drift af anlægget vurderes ikke at medføre væsentligt forøget støj.				
14. Overskrides de vejledende grænseværdier for luftforurening:				X					
15. Vil anlægget give anledning til vibrationsgener::				X					
16. Vil anlægget give anledning til støjgener:				X					
17. Vil anlægget give anledning til lugtgener:				X	Der bliver ikke produceret væsentligt mere slam end hidtil. Den nuværende produktion har ikke givet anledning til klager.				
18. Vil anlægget give anledning til lysgener:				X					
19. Må anlægget forventes at udgøre en særlig risiko for uheld:				X	Nej. Det vurderes, at den ændrede produktion ikke vil medføre større risiko for uheld. Virksomheden har i ansøgning om miljøgodkendelse redegjort for procedure ved uheld og driftsfordyrrelser.				
Anlæggets placering									
20. Forudsætter anlægget ændring af den eksisterende arealanvendelse:				X					

21. Forudsætter anlægget ændring af en eksisterende lokalplan for området:				X	
22. Forudsætter anlægget ændring af kommuneplanen:				X	
23. Indebærer anlægget behov for at begrænse anvendelsen af naboarealer ud over hvad der fremgår af gældende kommune- og lokalplaner:				X	
24. Vil anlægget udgøre en hindring for fremtidig anvendelse af områdets råstoffer og grundvand:				X	

25. Indebærer anlægget en mulig påvirkning af sårbare vådområder:				X	
26. Er anlægget tænkt placeret indenfor kystnærhedszonen:				X	
27. Forudsætter anlægget rydning af skov:				X	
28. Vil anlægget være i strid med eller til hinder for etableringen af reserver eller naturparker:				X	
29. Tænkes anlægget placeret i Vadehavsområdet:				X	
30. Kan anlægget påvirke registrerede, beskyttede eller fredede områder – Nationalt: Internationalt (Natura 2000): Forventes området at rumme beskyttede arter efter bilag IV Forventes området at rumme danske rødlistearter:				X	<p><u>Brejninggård Bæk</u> Brejninggård Bæk er i Vandplan 2010-2015 målsat til en faunaklasse 5 efter Dansk Vandløbsfaunaindeks svarende til god økologisk tilstand. Nedstrøms dambruget er der i vandplanen et indsatskrav om nedsat tilførsel af organisk stof fra Brænderigården.</p> <p>Resultaterne af de biologiske vandløbsbedømmelser har igen flere år givet en faunaklasse 4 både omstrøms og nedstrøms. De sidste to år har målsætningen dog været opfyldt med henholdsvis klasse 5 i 2011 både op- og nedstrøms og en faunaklasse 6 opstrøms og 7 nedstrøms i 2012. Faunaen viser trods målsætningsopfyldelse og den højest mulige faunaklasse stadig tegn på for høj organisk belastning. I 2012 var der således 500 oligochaeter i faunaprøven.</p> <p>Anlægget miljøgodkendes derfor med forbedrede renseforanstaltninger ift. de nuværende. Det vil medføre en reduktion på minimum 300 kg i den teoretiske udledning af organisk stof, som vurderes at give en tilfredsstillende faunasammensætning og målopfyldelse i bækken med en Qmm på kun 25 l/s.</p> <p><u>Stadil og Ringkøbing Fjord</u> Store dele af Ringkøbing Fjord og hele Stadil Fjord er udpeget som EF-habitatområde, EF-fuglebeskyttelsesområde og Ramsarområde. I Vandplan 2010-2015 opfylder Stadil Fjord miljømålet om høj økologisk tilstand. Der skal ikke iværksættes særskilt indsats i søen. Som naturtype opfylder søen gunstig bevaringsprognose. De skal dog sikres, at der ikke ved aktiviteter i oplandet sker en øget tilførsel af næringsstoffer.</p>

					<p>Ringkøbing Fjord opfylder ikke målet om god økologisk tilstand, og der skal laves supplerende tiltag for at reducere næringsstofbelastningen.</p> <p>Den teoretiske udledning af N vil være uændret, mens udledningen af P vil blive en smule reduceret pga. den forberede rensning.</p> <p><u>Medicin og hjælpestofudledning</u> Der er sat vilkår som sikrer at miljøkvaliteskravene overholdes i vandområderne nedstrøms dambruget. Samtidigt er der lavet en samlet risikovurdering, der tager hånd omkring samtidig udledning af stofferne til Hover Å, Stadil og Ringkøbing Fjord.</p> <p><u>Bilag IV-arter/rødlistearter</u> Der er registreret vandranke i Stadil Fjord samt odder i både Stadil Fjord og Hover Å. Hover Å har bestande af rødlistede vandløbsinsekter og Stadil Fjord et stort antal vandplanter, hvoraf flere er rødlistede. Kommunen vurderer, at arterne ikke vil blive påvirket af det ansøgte projekt.</p> <p><u>Vurdering</u> Det er kommunens vurdering, at den miljøgodkendte drift af Brænderigårdens Dambrug ikke i sig selv eller i forbindelse med andre planer eller projekter vil påvirke Natura 2000 områderne Stadil Fjord og Ringkøbing Fjord eller beskyttede arter væsentligt eller hindre områdernes målsætningsopfyldelse.</p> <p>Fredede områder Anlægget indvinder vand fra Bækbo Dam, som er fredet i 1949. Indvinding af vand til mølledrift via den nuværende kanal, som anvendes til dambrugsdrift er beskrevet i fredningsdeklarationen.</p>
<p>31. Kan anlægget påvirke områder, hvor fastsatte miljøkvalitetsnormer allerede er overskredet:</p> <p>Overfladevandt:</p> <p>Grundvand:</p> <p>Naturområder:</p> <p>Boligområder (støj/lys og Luft):</p>				X	<p>Overfladevand: Der kan indvindes overfladevand op til 60 l/s i forbindelse med miljøgodkendelsen.</p> <p>Grundvand: Anlægget har tilladelse til indvinding af grundvand. Det bruges kun til temperaturregulering.</p> <p>Naturområder: Projektet vil ikke påvirke beskyttede terrestriske naturområder. Påvirkningen af vandområder er beskrevet an-</p>

				X	detsteds.
32. Tænkes anlægget etableret i et tæt befolket område:				X	
33. Kan anlægget påvirke: Historiske landskabstræk: Kulturelle landskabstræk: Arkæologiske værdier/landskabstræk: Æstetiske landskabstræk: Geologiske landskabstræk:				X	Anlægget indvinder vand fra anlagt kanal, som tidligere blev benyttet til mølledrift omtrent ved det nuværende stemmeværk. Det vil sige, at den nuværende kanal med indvinding fra Bækbo Dam er en del af et historisk anlæg (se også pkt. 30 nederst).
Kendetegn ved den potentielle miljøpåvirkning					
34. Er området, hvor anlægget tænkes placeret, sårbar overfor den forventede miljøpåvirkning:				X	se pkt. 30
35. Er der andre anlæg eller aktiviteter i område, der sammen med det ansøgte medfører en påvirkning af miljøet (Kumulative forhold):				X	se pkt. 30
36. Er der andre kumulative forhold?				X	Ikke kommunen bekendt
38. Den forventede miljøpåvirknings geografiske udstrækning i areal:					Projektet vil berøre arealerne omkring dambruget. I forhold til udledningen vil der være en påvirkning nedstrøms dambruget i Brejninggård Bæk, Hover Å samt Stadil og Ringkøbing Fjord.
39. Omfanget af personer der forventes berørt af miljøpåvirkningen:					Driften af anlægget vurderes ikke at påvirke naboer eller andre personer (se pkt. 13 og 17)
40. Vil den forventede miljøpåvirkning række ud over kommunen/MC's område:				X	
41. Vil den forventede miljøpåvirkning berøre nabolande:				X	
42. Forventes miljøpåvirkningerne at kunne være væsentlige – Enkeltvis: Eller samlet:				X	
43. Må den samlede miljøpåvirkning betegnes som kompleks:				X	
44. Er der stor sandsynlighed for miljøpåvirkningen:				X	Der er en miljøpåvirkning af drift af anlægget efter miljøgodkendelsens vilkår, men påvirkningen er uvæsentlig.

<p>45. Er påvirkningen af miljøet –</p> <p>Varig:</p> <p>Hyppig:</p> <p>Reversibel:</p>		X		X	<p>Påvirkningen er varig og kontinuerlig. Påvirkningen er til dels reversibel i det øjeblik, driften af anlægget måtte ophøre.</p>
---	--	---	--	---	--

Konklusion					
<p>Giver resultatet af screeningen anledning til at antage, at det anmeldte projekt vil kunne påvirke miljøet væsentligt, således at der er VVM-pligtigt:</p>				X	

